Пролетарыі ўсіх краін, яднайцеся!

ЗАРА

орган Брэсцкага абкома КП(б)Б і аблвыканкома

№ 133 (205) | Субота, 15 чэрвеня 1940 г | Цана 10 кап

ГЕРМАНСКІЯ ВОЙСКІ ЎСТУПАЮЦЬ У ПАРЫЖ

БЕРЛІН, 14 чэрвеня (ТАСС). Стаўка вярхоўнага галоўнакамандуючага ўзброенымі сіламі Германіі паведамляе: „У сувязі з прарывам усяго фронта ад ўзбярэжжа да лініі Мажыно ля Манмедзі, французскае каманідванне адмовілася ад першапачатковага намеру абараняць Парыж. Парыж аб'яўлен адкрытым горадам. Германскія войскі ўступаюць у Парыж.

НЕМЦЫ ЎВАЙШЛІ ПРАЗ ВАРОТЫ СЕН-ДЭНІ

РЫМ, 14 чэрвеня (ТАСС). Агенцтва Стэфані перадае, што сёння раніцой германскія авангарды ўвайшлі праз вароты Сен-Дэні.

Убраць сена без страт

Найлепшым сенам па якасці з'яўляецца тое, якое ўбрана ў перыяд найбольшага накаплення ў травах бялковых матэрый, вельмі каштоўных для корму жывёлы. Гэта значыць, сена ўбранае перад пачаткам масавага цвіцення траў. Травы на лугах нашай вобласці ўжо дасягнулі сваёй укоснай стадыі. Настала пара масавага разгортвання сенаўборкі. Задача заключаецца ў тым, каб усе лугі ўбраць своечасова і не дапусціць страт сена. Кожны дзень зацяжкі сенакашэння вядзе да высыхання травы на корні, к страце якасці сена.

Упершыню сёлета на ўборку лугоў выйдуць калгасы нашай вобласці. Калгасная гаспадарка ў многа раз складаней чым аднаасобная. У ёй ва многа раз больш патрабуецца арганізаванасці і чоткасці. Поспех сенаўборкі ў калгасах будзе залежыць ад ступені арганізацыі працы, скарыстання ўсіх уборачных машын, выканання норм выработкі кожным працаздольным калгаснікам.

У мінулых нумарах нашай газеты мы пісалі ўжо аб тым, што з падрыхтоўкай да ўборкі ўраджаю ў радзе раёнаў і калгасаў нашай вобласці справа абстаіць неблагапалучна, што можа прывесці да зацяжкі ўборкі і страты ўраджаю. Напрыклад, у калгасе імені Варашылава, Брэсцкага раёна, нехапае кос і сярпоў, а старшыня тав. Дземянчук не паклапаціўся закупіць іх і спасылаецца на тое, што ў кожнага калгасніка павінны быць каса і серп. У калгасе імені VI Сесіі Вярхоўнага Совета СССР, Антопальскага раёна, да апошняга часу не былі ўведзены нормы выработкі і ўсім калгаснікам за работу аднолькава запісваліся палачкі. У Брэсцкім раённым зямельным аддзеле яшчэ не ведаюць, якім чынам будуць убраны 200 гектараў запасных лугоў, знаходзячыяся ў яго распараджэнні. Гандлюючыя арганізацыі вобласці — Сельгассnаб і Облспажывсаюз марудзяць з завозам у раёны і вёскі патрэбнай колькасці кос, малаткоў, бабак, мянташак, касілак.

Поспех уборкі вырашаюць жывыя людзі. Райкомам партыі, райвыканкомам і зямельным работнікам, неадкладваючы ні аднаго дня, неабходна дапамагчы калгасам арганізаваць працу калгаснікаў на ўборцы сена. Стварыць у брыгадах кожнага калгаса звенні касцоў, сушыльшчыкаў і грабцоў, возчыкаў і ўкладчыкаў сена. Скласці планы ўборкі, зацвердзіць іх на сходах калгаснікаў. Указаць канкрэтна кожнаму звяну ўчасткі для работы. Штодзённа сачыць за ходам работы, дапамагаць калгаснікам. Не дапускаць разрываў паміж сенакашэннем, капнаваннем і звозкай сена.

Жаданне да работы ў нашых калгасах надзвычайна вялікае. Аб гэтым вельмі яскрава сказала на абласной нарадзе старшыня калгаса імені Сталіна Шэрашэўскага раёна тав. Пракопчык:

„Я прашу адпусціць нам яшчэ гектараў 20 лугоў. Наш народ працавіты і я абяцаю, што ўбяром сена па-гаспадарску і поўнасцю. На касьбу ў нас пойдуць не толькі мужчыны, але і жанчыны.

Ва ўсіх калгаснікаў нашага калгаса, які носіць імя любімага правадыра таварыша Сталіна, адно жаданне — зрабіць свой калгас бальшавіцкім, а калгаснікаў заможнымі. І пры дапамозе раённых, партыйных і совецкіх арганізацый, пад кіраўніцтвам слаўнай комуністычнай партыі мы гэтага даб'ёмся".

У час абедзенага перапынку на сенаўборцы калгаснікі пажадаюць пачытаць газеты, паслухаць свежую палітінфармацыю, музыку і песню. Усё гэта неабходна паставіць на службу ўборкі ўраджаю. Пры належным кіраўніцтве калгасамі ўсё знойдзецца: і палітагітатар, і газеты, і гармонь. З разгортваннем масавай сенаўборкі неабходна перанесці палітмасавую работу непасрэдна на лугі, у брыгады.

Соцыялістычнае спаборніцтва — аснова калгаснай працы. Неабходна ўключыць кожны калгас і кожнага калгасніка ў спаборніцтва за тэмпы і якасць уборкі, за датэрміновае правядзенне разлікаў з дзяржавай па сенапастаўцы.

Вялікую арганізуючую ролю ў будаўніцтве калгаснай гаспадаркі адыгрываюць насценныя газеты. Трэба ў кожным калгасе арганізаваць сістэматычны выхад насценных газет і паказ праз іх рэзультатаў спаборніцтва, вопыту лепшых стаханаўцаў сенаўборкі.

Аднаасобным гаспадаркам патрэбна штодзённая ўвага партыйных і совецкіх арганізацый у справе арганізацыі іх работы на ўборцы, у справе аказання дапамогі бясконным і ўдовам. Паставіць справу так, каб ні аднаго гектара ўкоснай травы не пакінуць неўбранай.

Выкананне абавязацельстваў перад дзяржавай — першачарговая задача кожнага калгаса, кожнага аднаасобніка. Справа часці райкомаў КП(б)Б, райвыканкомаў і сельскіх советаў растлумачыць калгаснікам і аднаасобнікам неабходнасць здачы ў лік паставак дзяржаве сена найлепшай якасці, арганізаваць соцыялістычнае спаборніцтва паміж калгасамі і паміж бядняцка-серадняцкімі гаспадаркамі за датэрміновае выкананне сенапаставкі. Не дапускаць дарэмнага прагону падвод на сеназаготоўчыя базы.

Правільна разумее сваю задачу старшыня калгаса імені Сталіна, Брэсцкага раёна, тав. Піваварчык, які заяўляе:

„У нашым калгасе 120 гектараў лугоў, якія мы ўбяром поўнасцю і акрамя гэтага засіласуем на корм 110 тон розных траў з тым, каб поўнасцю забяспечыць жывёлу кормам на стойлавы перыяд".

Чым лепш будзе ўбран і захаван ураджай, тым вышэй будзе аплата калгаснага працадня, тым лепшым будзе дабрабыт калгаснікаў. Аб гэтым павінен ведаць кожны калгаснік і старацца, каб у яго калгасе было ўбрана з лугоў і палёў усё да кожнай травінкі, да кожнага каласка.

Старанней работай на сенаўборцы, своечасовым разлікам з дзяржавай па сенапастаўцы ўмацуем нашы калгасы і абаронную магутнасць нашай соцыялістычнай радзімы.

АБ ПРЫСВАЕННІ ВОІНСКІХ ЗВАННЯЎ ВЫШЭЙШАМУ НАЧАЛЬСТВУЮЧАМУ САСТАВУ ЧЫРВОНАЙ АРМІІ

Пастанова Совета Народных Камісараў Саюза ССР

(Працяг. Пачатак глядзі ў газеце за 9, 11, 12 і 14 чэрвеня)

Совет Народных Камісараў Саюза ССР пастанаўляе:

Зацвердзіць прапановы Урадавай Камісіі аб прысваенні асобам вышэйшага начальствуючага састава Чырвонай Арміі воінскіх званняў, устаноўленых Указам Прэзідыума Вярхоўнага Совета Саюза ССР ад 7 мая 1940 г.

XIII.
ПРЫСВОІЦЬ ЗВАННЕ ГЕНЕРАЛ-МАЕРА:

416. Турунову Івану Еўдакімавічу.
417. Усенка Мацвею Алексеевічу.
418. Ухаву Івану Кузьмічу.
419. Фадзеяву Івану Іванавічу.
420. Федзюніну Андрэю Егаравічу.
421. Філатаву Александру Алексеевічу.
422. Філіпоўскаму Міхаілу Сергеевічу.
423. Філіпаву Тарасу Філіпавічу.
424. Фішман Лазару Ефімавічу.
425. Фаменка Петру Іванавічу.
426. Фаменка Сергею Спепанавічу.
427. Фралову Дзмітрыю Семёнавічу.
428. Хабараву Івану Нікіцічу.
429. Хадзееву Александру Александравічу.
430. Халюзіну Грыгорыю Алексеевічу.
431. Харытонаву Фёдару Міхайлавічу.
432. Харламаву Сергею Дзмітрыевічу.
433. Хацкілевіч Міхаілу Георгіевічу.
434. Хаменка Васілію Афанасьевічу.
435. Харужэнка Нікіфару Гардзеевічу.
436. Харун Іосіфу Іванавічу.
437. Храшчову Андрэю Алексеевічу.
438. Цветнову Александру Семёнавічу.
439. Цэтліну Уладзіміру Лейбавічу.
440. Цырульнікаву Петру Гаўрылавічу.
441. Цыганаву Віктару Віктаравічу.
442. Чэрэмісаву Леонцію Георгіевічу.
443. Чэрэпанаву Александру Іванавічу.
444. Чэрнікаву Александру Нікіфаравічу.
445. Чэрнышаву Віктару Нікалаевічу.
446. Чэрняеву Платону Васільевічу.
477. Ярмашкевіч Паўлу Сергеевічу.
448. Чэтверыкову Нікалаю Іванавічу.
449. Чысцякову Уладзіміру Іванавічу.
450. Чувакову Нікіце Емельянавічу.
451. Чумакову Віктару Алексеевічу.
452. Шабанаву Нікалаю Андрэевічу.
453. Шарабурка Якаву Сергеевічу.
454. Шарапаву Уладзіміру Максімавічу.
455. Шарохіну Міхаілу Нікалаевічу.
456. Шафаловіч Фёдару Платонавічу.
457. Шварц Нікалаю Нікалаевічу.
458. Швецову Васілію Іванавічу.
459. Швыгіну Ілье Іванавічу.
460. Шэўчэнка Петру Семёнавічу.
461. Шэўчук Івану Паўлавічу.
462. Шэлахаву Георгію Акімавічу.
463. Шэменкову Афанасію Дзмітрыевічу.
464. Шэрсцюк Гаўрылу Ігнацьевічу.
465. Шэстапалаву Нікалаю Міхайлавічу.
466. Шыманаеву Алексею Іванавічу.
467. Шырмахер Александру Генрыхавічу.
468. Шыраеву Сергею Іванавічу.
469. Шышэніну Гаўрылу Данілавічу.
470. Шлеміну Івану Тімафеевічу.
471. Шмыраву Максіму Сергеевічу.
472. Шпіналаву Георгію Міхайлавічу.
473. Шумілаву Міхаілу Сцепанавічу.
474. Шчэрбакову Уладзіміру Іванавічу.
475. Зраставу Канстанціну Максімавічу.
476. Яноўскаму Александру Якаўлевічу.
477. Ярмашкевіч Паўлу Сергеевічу.
478. Ярчэўскаму Петру Грыгор'евічу.
479. Яцэнка Нікалаю Іванавічу.

XIV
ПРЫСВОІЦЬ ЗВАННЕ ГЕНЕРАЛ-МАЕРА АРТЫЛЕРЫІ.

1. Адамовіч Уладзіміру Александравічу.
2. Арэф'еву Валенціну Паўлавічу.
3. Байкову Алексею Паўлавічу.
4. Барсукову Міхаілу Міхайлавічу.
5. Белову Паўлу Міронавічу.
6. Бетшіхер Нікалаю Іосіфавічу.
7. Благанраваму Анатолію Аркадзьевічу.
8. Бадрову Васілію Семёнавічу.
9. Броуд Якаву Ісаакавічу.
10. Бушуеву Васілію Осіпавічу.
11. Васільеву Міхаілу Фёдаравічу.
12. Уладзіміраву Баніфацыю Уладзіміравічу.
13. Власаву Трафіму Леонцьевічу.
14. Внукаву Леаніду Васільевічу.
15. Волкатрубенка Івану Іванавічу.
16. Вараб'ёву Петру Пятровічу.
17. Гаўрыленка Нікалаю Васільевічу.
18. Гельвіх Петру Аўгуставічу.
19. Говараву Леоніду Александравічу.
20. Голасаву Елісею Александравічу.
21. Ганчарову Васілію Сафронавічу.
22. Гарохаву Алексею Фёдаравічу.
23. Губернееву Івану Петровічу.
24. Гудыменка Петру Емельянавічу.
25. Гундорыну Алексею Паўлавічу.
26. Дзерэш Нікалаю Андрэевічу.
27. Дзівіну Раману Антонавічу.
28. Дзмітраву Міхаілу Петровічу.
29. Дарафееву Нікалаю Васільевічу.
30. Екановічу Уладзіміру Грыгор'евічу.
31. Жураўлёву Данііла Арсеньевічу.
32. Іванову Нікалаю Семёнавічу.
33. Казакову Александру Філімонавічу.
34. Казакову Васілію Іванавічу.
35. Каліноўскаму Нікалаю Александравічу.
36. Камера Івану Паўлавічу.
37. Карыафілі Георгію Спірыдонавічу.
38. Кляўшэву Александру Петровічу.
39. Казэроўскаму Антону Іосіфавічу.
40. Казлову Георгію Патапавічу.
41. Казлоўскаму Давіду Естаф'евічу.
42. Корзіну Фёдару Грыгор'евічу.
43. Карнілаву-Другаву Васілію Грыгор'евічу.
44. Краснапеўцаву Семёну Александравічу.

(Працяг у наступным нумары)

Група маладых вядучых артыстаў балета Беларускага Дзяржаўнага тэатра оперы і балета—удзельнікаў дэкады беларускага мастацтва ў Маскве. У першым радзе (злева направа) Н. Ф. Багданава, О. В. Даронін, Т. В. Новікава, В. В. Залівайка, Я. І. Вепрынскі, З. Р. Плешохова, Л. Б. Саўшкіна. У другім радзе: Р. Г. Гімпелева, А. К. Вітальберг, Г. А. Шчолкіна, І. А. Бохаўцаў і Ю. Н. Хіраско.

Фота Б. Вернера. Фотахроніка БЕЛТА

За новыя сотні тысяч удзельнікаў выстаўкі 1941 года

13 чэрвеня на плошчы „Калгасаў" выстаўкі адбыўся многатысячны мітынг, прысвечаны пастановам СНК СССР і ЦК ВКП(б) „Аб Усесаюзнай Сельскагаспадарчай Выстаўцы".

Выступіўшы дырэктар выстаўкі, акадэмік Цыцын гаворыць, што рашэнні партыі і ўрада аб выстаўцы новае праяўленне сталінскіх клопатаў аб далейшым пад'ёме соцыялістычнай сельскай гаспадаркі і росце выдатных майстроў калгаснай працы.

Выстаўка стала магутным арганізатарам соцспаборніцтва. У гэтым годзе лік яе ўдзельнікаў павялічыўся ў паўтара разы. Мільёны перадавікоў і арганізатараў сельскай гаспадаркі ўключыліся ў спаборніцтва.

Да выстаўкі будучага года трэба рыхтавацца зараз. Мы чакаем, што колькасць удзельнікаў яе значна ўзрасце. Барацьба гэта прывядзе да таго, што большасць калгасаў і соўгасаў нашай краіны, будуць перадавымі культурнымі гаспадаркамі. Усе ўдзельнікі і экскурсанты выстаўкі павінны зрабіцца застрэльшчыкамі ўсенароднага спаборніцтва.

На трыбуне знатная ільнаводка краіны, калгасніца арцелі імені 1 га Мая, Чэрняхаўскага раёна, Жытомірскай вобласці, ордэнаносец Заглада. У мінулым годзе яна заваявала сусветны рэкорд ураджайнасці ільну.

—Таварыш Сталін ведае чым мы жывём,—заяўляе Заглада, — ён ведае, што мы робім. Таварыш Сталін цэніць нас. Гэта абавязвае нас многаму. Увесь лепшы вопыт, сабраны на выстаўцы, мы павінны, як можна шырэй і глыбей ўкараніць ва ўсе гаспадаркі нашай краіны, каб не было ні аднаго адстаючага калгаса, каб неўдзельнічаючыя сёння ў выстаўцы ў будучым годзе былі разам з намі прадстаўлены на ўсенародным аглядзе перамог калгаснага строю.

Сакратар Лепельскага райкома КП(б)Б абавязуецца арганізаваць шырокую прапаганду перадавога вопыту стаханаўцаў сельскай гаспадаркі.

Удзельнікі мітынга прынялі рэзалюцыю, у якой пішуць: „Мы ганарымся і радуемся новаму праяўленню клопатаў партыі і ўрада аб працвітанні калгасаў. Усе мы аднадушна адабраем і горача вітаем пастанову СНК СССР і ЦК ВКП(б) „аб Усесаюзнай Сельскагаспадарчай Выстаўцы".

Большэвіцкімі справамі адкажа калгасная вёска на клопаты партыі і ўрада аб калгасніках. Прызываем усіх калгаснікаў краіны да самаадданай стаханаўскай працы на соцыялістычных палях, на барацьбу за выдатную падрыхтоўку і ўзорную ўборку без страт, новага ўраджаю. Прызываем ўсіх, хто не быў удзельнікам выстаўкі, працаваць у гэтым годзе так, каб быць прадстаўленым на выстаўцы ў будучым годзе.

Усе мы ўдзельнікі і экскурсанты Усесаюзнай Сельскагаспадарчай Выстаўкі абяцаем у парадку соцыялістычнага спаборніцтва і перадачы вопыта, які мы вывучалі тут, дапамагчы сваім суседзям—калгасам і соўгасам, калгаснікам і няўдзельнікам выстаўкі, заваяваць пачотнае права стаць удзельнікам выстаўкі будучага года.

Па-большэвіцку правядзем усе сельскагаспадарчыя работы бягучага года і ва ўсеўзбраенні сустрэнем будучы год, які нясе нам новыя выдатныя перамогі. Даб'ёмся ўдзелу ва Усесаюзнай Сельскагаспадарчай Выстаўцы новых тысяч гаспадарак, соцень тысяч перадавікоў соцыялістычнага земляробства" (ТАСС).

Магутны заклік да разгортвання спаборніцтва ў вёсцы

Пастанова СНК СССР і ЦК ВКП(б) „Аб Усесаюзнай Сельскагаспадарчай выстаўцы" выклікала аднадушнае адабрэнне ў экскурсантаў і ўдзельнікаў выстаўкі.

Тысячы калгаснікаў, работнікаў МТС і соўгасаў, аграномаў і зоатэхнікаў, прыехаўшых у Маскву з усіх канцоў краіны ажыўлена абгаварвалі 12 чэрвеня гэтыя рашэнні.

У павільёнах адбыліся гутаркі і лятучыя мітынгі экскурсійных груп. У прыватнасці, на мітынгу ў павільёне „Сахарная свекла" калгаснікі рада раёнаў Палтаўскай вобласці прынялі рэзалюцыю, у якой пішуць:

— Рашэнне партыі і ўрада аб прадоўжанні Усесаюзнай Сельскагаспадарчай Выстаўкі на 1941 год з'яўляецца магутным заклікам да разгортвання ўсенароднага руху калгаснага сялянства за новыя перамогі ў соцыялістычнай сельскай гаспадарцы. Гэта пастанова заве нас смялей і рашучай ўкараняць стаханаўскі вопыт, прадстаўлены на выстаўцы.

Прыехаўшы дамоў, яшчэ шырэй разгорнем соцыялістычнае спаборніцтва. У гэтым сапраўды ўсенародным спаборніцтве перадавыя гаспадаркі краіны—удзельнікі выстаўкі павінны аказаць адстаючым гаспадаркам соцыялістычную дапамогу. Каб на выстаўцы ў 1941 годзе ўдзельнічалі новыя тысячы калгасаў, соўгасаў, МТС, сотні тысяч новых перадавікоў і арганізатараў сельскай гаспадаркі.

Чэснай, самаадданай працай на калгасных палях будзем змагацца за выдатную падрыхтоўку і ўборку без страт ураджаю, заваюем ганаровае права ўдзелу ў выстаўцы ў будучым годзе. (ТАСС).

УРУЧЭННЕ ОРДЭНАЎ І МЕДАЛЕЙ САЮЗА ССР

13 чэрвеня старшыня Прэзідыума Вярхоўнага Совета СССР таварыш Калінін уручыў ордэны і медалі шматлікай групе работнікаў рачнога транспарта на чале з Народным Камісарам Шашковым, узнагароджаных за паспяховую работу ў галіне ўмацавання і развіцця рачнога транспарта.

У ліку ўзнагароджаных —стаханаўцы, дырэктары заводаў, капітаны параходаў, начальнікі параходаў, начальнікі асобных цэнтральных кіраўніцтваў, інжынеры, тэхнікі і навуковыя работнікі.

Пасля ўручэння ордэнаў і медалей таварыш Калінін звярнуўся да ўзнагароджаных з прамовай, у якой закрануў асноўныя пытанні работы рачнога транспарта.

—Задача кіраўнікоў рачнога транспарта і калектыва воднікаў у цэлым,—сказаў таварыш Калінін, —заключаецца зараз у тым, каб перавазіць грузы магчыма культурней, танней, хутчэй і з найменшым іх псаваннем, а пасажырам прадаставіць найбольшую зручнасць.

У заключэнне таварыш Калінін пажадаў ўзнагароджаным далейшых поспехаў у іх рабоце.

Выступленне таварыша Калініна было выслухана з выключнай увагай. Узнагароджаныя вытварылі бурную авацыю ў гонар кіраўнікоў партыі і ўрада, у гонар таварыша Сталіна.

Чуткі аб настроях ва Францыі ў карысць сепаратнага міру

НЬЮ-ЙОРК, 13 чэрвеня (ТАСС). Нью-Йоркская газета „Дэйлі ньюс" перадае быццам амерыканскі пасол у Парыжы Буліт паведаміў, што французскае вярхоўнае камандаванне выказваецца за заключэнне сепаратнага міру з Германіяй, аднак Рэйно выступае супроць гэтага.

Дзяржаўны дэпартамент ЗША адмаўляе атрыманне такога паведамлення ад Буліта.

„Дэйлі-ньюс" лічыць, што Італія перш за ўсё будзе дабівацца, ў гэтай вайне асноўнай мэты—разгрома Францыі, пасля чаго ёй будзе лёгка дабіцца выканання другарадных мэт. Газета лічыць, што наступнай буйнай падзеяй будзе заключэнне з Францыяй сепаратнага міру.

Павышэнне курса акцый на нью-йоркскай біржы

НЬЮ-ЙОРК, 13 чэрвеня (ТАСС). З ўчарашняга дня курс акцый на нью-йоркскай біржы рэзка ўзняўся. Рэдактар фінансавага аддзела газеты „Сен", каментыруючы павышэнне курса акцый піша: „Спекулянты, як бачна, жадаюць весці азартную ігру, не лічачыся з магчымасцю хуткага скančэння вайны ці сепаратнага міру. Яны чакаюць буйных барышоў у выпадку прадаўжэння вайны". Рэдактар указвае, што далейшае прасоўванне германскіх войск на прамысловыя раёны Францыі прывядзе да павелічэння патрэб на прадукцыю амерыканскай ваеннай прамысловасці.

Рад аглядальнікаў неафіцыяльна заяўляе, што „Францыя капітулюе, а за ёй паследуе капітуляцыя ці разгром Англіі".

Уступленне германскіх войск у Парыж

НЬЮ-ЙОРК, 14 чэрвеня (ТАСС). Як паведамляе агенцтва Асошыэйтэд Прэс, амерыканскі пасол у Парыжы Буліт паведаміў дзяржаўнаму дэпартаменту, што германская армія ўступіла ў Парыж. У горадзе спакойна.

Рашэнне французскага ўрада

НЬЮ-ЙОРК, 14 чэрвеня (ТАСС). Агенцтва Юнайтэд Прэс паведамляе, што на пасяджэнні французскага ўрада ў горадзе Тур, пасля атрымання ад Англіі абяцання неадкладна шырока дапамагчы Францыі, вырашана прадаўжаць вайну.

Заява швейцарскага ўрада

НЬЮ-ЙОРК, 13 чэрвеня (ТАСС). Агенцтва Асошыэйтэд Прэс паведамляе, што швейцарскі ўрад заявіў; „У рэзультаце даследвання авіяцыйных бомб, скінутых над Жэневай і другімі гарадамі Швейцарыі, устаноўлена, што бомбы англійскага паходжання".

БЕРЛІН, 13 чэрвеня (ТАСС). Германскае інфармацыйнае бюро паведамляе, што Швейцарскае тэлеграфнае агенцтва перадае, што даследванне асколкаў бомб, скінутых 5 чэрвеня ў раёне Крэйцлінген і Тэгервейлен, паказала, што бомбы французскага паходжання. „Швейцарскае пасольства ва Францыі ўпаўнаважана заявіць пратэст французскаму ўраду з патрабаваннем пакрыць страты прычыненыя бамбардыроўкай".

Дальні палёт са зваротам на старт

ТУЛА, 13 чэрвеня (ТАСС). Раніцой група ўдзельнікаў злёта, у тым ліку і майстры совецкага планерызма, атрымала заданне вытварыць дальні палёт са зваротам на старт па маршруту Тула-Ухалава-Тула.

У 9 гадзін 39 мінут майстар совецкага планерызма Карташоў на 2-мясцовым планеры „Стаханавец" быў забуксіраван у паветра.

У 18 гадзін 18 мінут Карташоў бліскуча вытварыў пасадку ў месцы адкуль раніцой адправіўся ў дальні палёт.

Па папярэдніх даных Карташоў праляцеў па заданаму маршруту без пасадкі 390 кілометраў, значна перавысіўшы міжнародны рэкорд дальнасці палёту са зваротам на старт па класу шматмясцовых планераў, устаноўленым ім 23 ліпеня мінулага года.

Матэрыялы аб палёце Карташова 12 чэрвеня перадаюцца на разгледжанне ў Цэнтральны Аэраклуб СССР імені Чкалава.

Прыём Італьянскага пасла п. Россо тав. Молатавым

13 чэрвеня Народны Камісар Замежных Спраў тав. Молатаў прыняў Італьянскага пасла п. Россо. Гутарка прадаўжалася каля паўтары гадзіны.

У ДАПАМОГУ ДАКЛАДЧЫКУ ПА МІЖНАРОДНАМУ СТАНОВІШЧУ.

ЛЮБІЦЕЛІ ЗАГРАБАЦЬ ЖАР ЧУЖЫМІ РУКАМІ

(З гісторыі знешняй палітыкі Англіі*)

Н. РУБІНШТЭЙН.

Традыцыйная ізаляцыя Англіі рабілася больш небяспечнай чым бліскучай. Таму Англія ў 1902 годзе заключае дагавор з Японіяй, накіраваны супроць Расіі. У 1904 годзе заключаецца англа-французскае пагадненне аб раздзеле сфер уплыву ў Афрыцы. Па гэтаму пагадненню Францыя абавязуецца не перашкаджаць Англіі распараджацца ў Егіпце; Англія, з свайго боку, прадастаўляе Францыі гаспадарыць у Марока. Фармальна прадметам „сардэчнага пагаднення" з'яўляюцца пытанні, звязаныя з Афрыкай, але на справе яно цэліць значна далей. Гэтае пагадненне забяспечвае Англіі саюзніка на кантыненце ў надыходзячай барацьбе з германскім сапернікам.

У 1907 годзе, пасля таго як Расія пры моцным садзейнічанні саюзнікаў Японіі — англічан — пацярпела паражэнне ў вайне з Японіяй і не прадстаўляла больш небяспекі для Англіі на Далёкім Усходзе і ў Сярэдняй Азіі, Англія заключыла дагавор з Расіяй аб раздзеле сфер уплыву ў Іране. Стварылася англа-французска-руская Антанта, якая стаяла супроць Тройственнага саюза Германіі, Аўстра-Венгрыі і Італіі.

Англія была звязана з сваімі саюзнікамі дагаворнымі абавязацельствамі, пагадненнямі, ваеннымі канвенцыямі. Але ў сапраўднасці пануючыя кругі Англіі цвёрда разлічвалі на тое, што цягаць каштаны з агня для Брытанскай імперыі будуць другія — і раней усяго Расія. Недарма ў першыя-ж дні сусветнай вайны 1914 года ў Англіі стаў крылатым па рэдкасць цынічны лозунг: „Англія будзе ваяваць да апошняга рускага салдата". Як вядома, рускі салдат не захацеў стаць „апошнім", але ўсё-ж Англія ў першай сусветнай вайне выкарыстала ў сваіх інтарэсах чужыя рукі.

Англія разглядала свайго „саюзніка" — царскую Расію — як пастаўшчыка гарматнага мяса для брытанскага імперыялізма. Англія не толькі не аказвала Расіі рэальнай дапамогі ў вайне, але была не супроць, каб стварыць для „саюзніка" сур'ёзныя ўскладненні, напрыклад, на Балканах, у зоне праліваў, куды Англія, не гледзячы на ўсе абяцанні, ні ў якім разе не хацела пусціць Расію.

К канцу сусветнай вайны аказалася, што Англія паспела ўжо захапіць усе калоніі Германіі ў Афрыцы, а таксама турэцкія тэрыторыі ў Месапатаміі, Аравіі і Палестыне. Разбітая, пастаўленая на калені Германія не была страшна Англіі. У прыватнай гутарцы Ллойд-Джордж, падводзячы вынікі вайны, адкрыта гаварыў: „...Мы дабіліся таго, што ставілі перад сабой... Германскі флот скінут з рахунку, германскае гандлёвае суднаходства скінута з рахунку, а германскія калоніі адабраны. Адзін з нашых галоўных праціўнікаў знявечаны вельмі сур'ёзна".

Але англійскаму імперыялізму не прышлося доўга цешыцца перамогай. Больш усяго перашкодзіла яму ў гэтым Вялікая Кастрычніцкая соцыялістычная рэвалюцыя ў Расіі. Справа была не толькі, ды і не столькі ў тым, што Англія пасля кастрычніка 1917 года страціла данніцу, поўкалонію, якой з'яўлялася для англійскіх і французскіх імперыялістаў Расія Мікалая II, а затым Керанскага. Кастрычніцкая рэвалюцыя патрасла ўвесь капіталістычны свет, а значыцца, раней усяго старэйшую капіталістычную дзяржаву — Брытанскую імперыю. На адной шостай зямнога шара стварылася новая дзяржава пралетарскай дыктатуры. „...З'явіўся такі новы фактар, як велізарная Совецкая краіна, якая ляжыць паміж Захадам і Усходам, паміж цэнтрам фінансавай эксплаатацыі свету і арэнай каланіяльнага гнёту, якая адным сваім існаваннем рэвалюцыянізуе ўвесь свет" (Сталін „Пытанні ленінізма", стар 103, 11-е выд.).

Зразумела, што англійскі імперыялізм, апіраючыся на фінансавую эксплаатацыю свету і на прыгнечанне амаль поўмільярда насельніцтва калоній, абрушыўся супроць Совецкай краіны.

Англійскія імперыялісты дзейнічалі старымі, выпрабаванымі метадамі. Яны імкнуліся ўдушыць Совецкую рэспубліку жалезным кальцом блакады і інтэрвенцыі. Яны занялі поўнач краіны, выкарысталі Фінляндыю і ўсю Прыбалтыку як плацдарм для антысовецкай інтэрвенцыі; яны паслалі свае ваенныя караблі ў Чорнае мора. У Баку, у Сярэднюю Азію, у Сібір былі адпраўлены атрады англійскіх інтэрвентаў. Як і ў часы Піта, англійскае золата ішло на забеспячэнне белагвардзейскіх армій, на подкуп контррэвалюцыйных змоўшчыкаў, на арганізацыю дыверсій, шпіянажу, забойстваў у тылу Совецкай краіны. Каля 100 мільёнаў фунтаў стэрлінгаў, па афіцыяльных падліках, затраціла Англія на арганізацыю антысовецкай інтэрвенцыі. „Было-б памылкова думаць, што на працягу ўсяго гэтага года мы біліся на франтах за справу варожых большэвікам рускіх,— заявіў Чэрчыль у верасні 1919 года.— Наадварот, рускія белагвардзейцы змагаліся за нашу справу" (Чэрчыль „Сусветны крызіс", стар. 174, 1932).

Клапоцячыся аб тым, каб умацавацца ў Балтыйскім моры і Фінскім заліве, у Каспіі, Англія, як і ў часы Піта, шырока выкарыстала чужыя рукі. Не дарма Чэрчыль гаварыў аб паходзе „чатырнаццаці дзяржаў" супроць Совецкай краіны.

Але інтэрвенты і белагвардзейцы былі выкінуты за межы Совецкай рэспублікі. Англійскі імперыялізм пацярпеў паражэнне.

* * *

Пасля сусветнай вайны суадносіны сіл капіталістычных дзяржаў змяніліся. Гэта ўскладніла становішча Англіі. Яе цясніў амерыканскі імперыялізм, які пазычыў англійскім імперыялістам грошы для вядзення вайны і прэтэндаваў на тое, каб на працягу некалькі год зрабіць свой ваенны флот больш магутным чым брытанскі. Вашынгтонскія пагадненні 1922 г. наглядна паказалі, што прайшоў той час, калі Англія была адзіным гаспадаром мораў. Заставацца манапольным гаспадаром марскіх шляхоў англійскі капітал не мог: яго выцяснялі амерыканскія імперыялісты з яго-ж уласных калоній, умацоўваючы сувязі з імі.

Не лепш абстаяла справа на кантыненце Еўропы. Не паспелі яшчэ заглохнуць раскаты выстралаў сусветнай вайны, як Францыя з учарашняга саюзніка Англіі стала яе сапернікам. Францыя ў выніку паражэння Германіі ў вайне набыла вялікія тэрыторыі на кантыненце Еўропы і стала сеньёрам у адносінах да шматлікіх дзяржаў, узнікшых у выніку грабежніцкага Версальскага дагавора; Францыя валодала самай магутнай арміяй у Еўропе; Францыя прэтэндавала на ільвіную долю рэпарацый, якія павінна была выплачваць Германія.

У часе Парыжскай канферэнцыі Ллойд-Джордж у сакавіку 1919 г. звярнуўся да Клемансо з „некаторымі заўвагамі для мірнай канферэнцыі да састаўлення канчатковага праекта мірных умоў".

У сваім мемарандуме Ллойд-Джордж выступаў супроць французскага праекта Версаля: „ён пратэставаў супроць адтаржэння ад Германіі празмерна вялікіх тэрыторый на кантыненце Еўропы, супроць празмерных рэпарацый. Вуснамі Ллойд-Джорджа англійскі імперыялізм ратаваў за „справядлівасць", за тое, каб „гуманны крытэрый атрымаў перавес над усімі меркаваннямі стратэгіі, эканомікі або транспарта".

На справе дзве акалічнасці хвалявалі кіруючыя колы Англіі: апасенне, што Францыя, знішчыўшы Германію, стане адзіным гаспадаром Еўропы, і страх перад соцыялістычнай рэвалюцыяй у Германіі. Так Англія зноў звярталася да клопатаў аб „роўнавазе" ў Еўропе. Аднак Ллойд-Джордж патрабаваў „справядлівасці" і „гуманнасці" толькі ад Францыі. У яго абшырным мемарандуме нельга было знайсці заявы аб тым, што Англія гатова, напрыклад, адмовіцца ад прэтэнзій на германскія калоніі або на германскі гандлёвы флот. Недарма іменна аб гэтым пісаў Ллойд-Джорджу ў сваім адказе раззлаваны Клемансо.

Учарашнія саюзнікі разышліся паміж сабой і ў пытанні аб узбраеннях. На Вашынгтонскай канферэнцыі (лістапад 1921 года—люты 1922 г.) прадстаўнік Англіі Бальфур рэзка выступаў супроць прадастаўлення Францыі права мець вялікі падводны флот. „...Францыя,—заяўляў Бальфур,— якая мае базы паўсюды, можа прадставіць, валодаючы вялікім падводным флотам, ва многа раз большую небяспеку для Англіі чым Германія".

„Англія хацела-б упраздніць падводныя лодкі, але на гэта мы не згодны, — адказваў Бальфуру прадстаўнік Францыі Брыян. — Але калі Англія пажадае ўпраздніць лінейныя караблі, то мы адразу-ж будзем згодны на ўпраздненне падводнага флота... Англія ніколі не намерана выкарыстоўваць свае лінейныя караблі супроць Францыі, яна трымае іх, напэўна, для лоўлі сардзінак. Няхай-жа яна дазволіць беднай Францыі будаваць падводныя лодкі для батанічаскага даследавання марскога дна".

Гэты абмен кампліментамі дастаткова ясна паказваў „тэмпературу" адносін паміж Англіяй і Францыяй.

Выступаючы супроць французскіх патрабаванняў, прад'яўляемых да Германіі, Англія разлічвала захаваць Германію, як супроцьвес гегемоніі Францыі на кантыненце, а галоўнае — як зброю, накіраваную супроць Совецкага Саюза. Іменна англійская дыпламатыя з'явілася творцай Лакарнскага дагавора 1925 года, па якому Англія і Італія гарантавалі пагадненне Францыі, Бельгіі і Германіі аб непарушнасці іх граніц на захадзе, устаноўленых Версальскім дагаворам.

Аўтары Лакарно патрацілі нямала намаганняў для таго, каб растлумачыць дагавор як зброю міру. „Вялікая справа міру" — іменаваў яго Осцін Чэмберлен, адзін з творцаў Лакарно.

На самой справе Лакарнскі дагавор меў антысовецкае астрыё: ён павінен быў стварыць такое палажэнне, пры якім Германію можна было-б нацкаваць на Совецкі Саюз. „Дух вайны" з'яўляецца асноўным зместам „духу Лакарно", гаварыў таварыш Сталін на XV з'ездзе ВКП(б), выкрываючы сапраўдную сутнасць Лакарнскага дагавора.

Антысовецкай падаплёкі Лакарно не маглі скрыць найбольш адкравенныя рэакцыянеры з лагера англійскіх кансерватараў. Так, напрыклад, англійскі міністр калоній Ормсбі-Хор гаварыў у Манчэстэры ў кастрычніку 1925 года:

„Барацьба ў Лакарно — як мне ўяўляецца — заключаецца ў наступным: разглядае Германія сваю будучыню, як звязаную з лёсам вялікіх заходніх дзяржаў, або яна ідзе на супрацоўніцтва з Расіяй для разбурэння заходняй цывілізацыі. Значэнне Лакарно выключна вялікае. Лакарно азначае, што, пакольні гэта датычыцца цяперашняга германскага ўрада, ён рашыў адыйсці ад Расіі і звязаць свой лёс з Захадам".

Імкнучыся пачаць антысовецкую інтэрвенцыю чужымі рукамі, Англія, як паказаў таварыш Сталін, у 1927 годзе вяла „падрыхтоўчую работу па стварэнню супроць СССР „свяшчэннага саюза" вялікіх і малых дзяржаў". Англійскі кансерватыўны ўрад узначаліў кампанію антысовецкіх правакацый. Англія тады нанесла СССР тры адкрытых удары.

Першы ўдар быў нанесен пры нападзе на совецкае паўпрэдства ў Пекіне з мэтай уцягнуць СССР у вайну з Кітаем.

Другі адкрыты ўдар быў нанесен у Лондане нападам на „Аркос". Гэты ўдар меў сваёй мэтай арганізацыю адзінага фронта супроць СССР.

„Трэці адкрыты ўдар быў нанесен у Варшаве шляхам арганізацыі забойства Войкава. Забойства Войкава, арганізаванае агентамі кансерватыўнай партыі, павінна было адыграць, па замыслу яго аўтараў, роль забойства ў Сараеве, уцягнуўшы СССР у ваенны канфлікт з Польшчай" (Сталін „Аб апазіцыі", стар 611—612).

Таварыш Сталін падкрэсліў, што супярэчнасці паміж буржуазнымі дзяржавамі, міралюбная палітыка СССР і нежаданне залежных ад Англіі дзяржаў служыць бязгласнай зброяй кансерватараў ва ўшчэрб сваім уласным інтарэсам — усё гэта паслужыла прычынай зрыву антысовецкіх правакацый і адкрытых udараў, накіраваных Англіяй супроць СССР.

Правал антысовецкіх правакацый у 1927 годзе і пагроза каланіяльнай магутнасці Англіі ў сувязі з рэвалюцыяй у Кітаі адыгралі нямалую ролю ў вызначэнні англійскай палітыкі на Далёкім Усходзе. Калі ў 1931 годзе Японія захапіла Манчжурыю, Англія адмовілася ад умяшання ў пытанне аб японскай інтэрвенцыі. Англійскія кансерватары не хацелі перашкаджаць Японіі гаспадарыць у Манчжурыі.

„Калі вы ўлічыце той факт, што Японіі патрэбны рынкі, — гаварыў кансерватар лорд Эмеры ў палаце абшчын у лютым 1933 года, — то хто сярод нас першы кіне камень і скажа, што Японія не павінна была дзейнічаць так, каб вадварыць мір і парадак у Манчжурыі і абараняцца самой супроць працягваючайся агрэсіі кітайскага нацыяналізма? Уся наша палітыка ў Індыі, у Егіпце асуджваецца, калі мы асуджваем Японію".

Нэвіль Чэмберлен не менш адкравенна аргументыраваў палітыку кансерватараў у пытанні аб Манчжурыі.

„Чым больш Японія будзе разараць Кітай, — заявіў ён з лістапада 1938 года ў палаце абшчын, —тым больш яна займе ў Англіі грошай, каб капіталізыраваць японскае праўленне на развалінах кітайскай цывілізацыі".

У тым-жа духу выказваліся і другія кансерватары, недвусэнсоўна пераконваючы не перашкаджаць японскай інтэрвенцыі ў Манчжурыі, каб гэтым шляхам сутыкнуць паміж сабой Японію і Совецкі Саюз. Адмаўленне англійскага міністра замежных спраў Саймона далучыцца да пратэсту Злучаных Штатаў Амерыкі супроць японскай інтэрвенцыі публіцыст Куінсі-Хау каментыраваў так:

„Сэр Джон Саймон увесь час прымаў меры да таго, каб не раздражаць японцаў, спадзяючыся, што яны атакуюць галоўнага праціўніка ў Азіі — Совецкі Саюз".

У Еўропе Англія працягвала палітыку сколачвання антысовецкіх кааліцый.

Разлічваючы, як і раней, нацкаваць Германію на Совецкі Саюз, Англія крэдытавала Германію і нават садзейнічала яе ўзбраенню. У 1935 годзе, пасля заключэння англа-германскага марскога пагаднення, пастаянны карэспандэнт „Манчэстэр Гардзіян" у Жэневе, асведамлёны журналіст Роберт Дэл, пісаў: „На кантыненце стварылася амаль усеагульная думка, што мэты англійскай палітыкі заключаюцца ў наступным: умацаваць Германію такім чынам, каб ураўнаважыць уплыў Францыі і СССР, пазбегнуць канкурэнцыі Германіі на моры і яе прэтэнзій на калоніі, прадаставіўшы Гітлеру свабоду дзеянняў на Усходняй Еўропе".

Пазбавіцца ад саперніцтва Германіі Брытанскай імперыі не ўдалося. Германія ў выніку развала Версальскага дагавора і ўсёй паслявaеннай сістэмы дагавораў сур'ёзна ўзмацнілася.

Перспектывы барацьбы за ўтрыманне сусветнага панавання супроць германскіх прэтэнзій на каланіяльныя ўладанні Англіі не сулілі лёгкай перамогі для Брытанскай імперыі. За апошнія 20 — 25 год многае змянілася ў міжнароднай абстаноўцы, у сусветнай эканоміцы. Англія — пры ўсіх сваіх багаццях — даўно перастала быць „майстэрняй свету". Доля Англіі ў сусветнай вытворчасці рэзка панізілася: с 1881 — 1890 гадоў да 1930 — 1932 гадоў яна ўпала па здабычы вугалю з 39,2 проц. да 19,2 проц., па выплаўцы чыгуна — з 36,2 проц. да 8,7 проц., па выплаўцы сталі — з 37,7 проц. да 9,1 проц. Удзельная вага танажу англійскага гандлёвага флота ў 1913 годзе дасягала 46,5 проц. сусветнага танажу, у 1938 годзе яна знізілася да 29 проц. Нават правіцелі Вялікабрытаніі не маглі не заўважыць, што ў век падводных лодак і авіяцыі іншы від набывае і марская магутнасць Англіі і безапаснасць саміх англійскіх астравоў, куды не ўступала варожая нага з часу нашэсцвія нарманаў (1066 год), гэта значыць без малага 900 год (не лічачы кароткачасовага заняцця галандцамі Рачэстэра ў 1667 годзе). Моры перасталі быць самымі безапаснымі з граніц. Велізарныя лінкоры — краса і гордасць англійскага флота— падвяргаюцца пагрозе праціўніка і з паветра і з-пад вады. Сама Англія, па сутнасці перастала быць востравам, з таго часу як самалёты могуць менш чым за гадзіну даляцець ад берагоў Еўропы да Лондана і скінуць бомбы над сталіцай. „Імперыя, — сакрушаўся адзін з „зуброў" кансерватыўнай партыі, Эмеры, — якая ў годы нашае бясспрэчнай гегемоніі пасля Трафальгара распаўсюдзілася... па паверхні зямнога шара, далёка ад шума враждуючых паміж сабой краін і без думкі аб заўтрашнім дні, зараз паўсюды сутыкаецца з моцнымі суседзямі; у метраполіі-ж некалі недаступны пояс праліваў не з'яўляецца больш убежышчам ад узмацняючайся пагрозы з аблакоў".

Чым мацней згушчаліся хмары на небасхіле Брытанскай імперыі, тым паспешней звярталіся кансерватары да „выпрабаванай" зброі англійскай знешняй палітыкі: да нацкоўвання адных дзяржаў на другія, да тайных змоў, інтрыг і правакацый.

Брытанскі леў не ў прыклад сапраўдным ільвам, і раней адрозніваўся ўласцівасцямі лісы і шакала. Гэтыя якасці праявіліся найбольш ярка за апошнія годы.

У 1935 годзе Італія захапіла Абісінію. „Гэта быў удар не толькі па Абісініі. Удар быў накіраваны таксама супроць Англіі, супроць марскіх шляхоў Англіі з Еўропы ў Індыю, у Азію. Спробы Англіі перашкодзіць абасанванню Італіі ў Абісініі не далі вынікаў" („Кароткі курс гісторыі ВКП(б)", стар. 317).

У кастрычніку 1935 года англійскі міністр замежных спраў Сэмюэль Хор сказаў у Лізе Нацый гарачую прамову супроць нападу Італіі на Абісінію. 50 дзяржаў адказалі згодай на заклік Хора, але хутка высветлілася, што Хор згаварыўся з французскім міністрам замежных спраў Лавалем аб кампрамісе з Італіяй за кошт фактычнага падзелу Абісініі.

Вядома роля англійскага імперыялізма ў гібелі рэспубліканскай Іспаніі. Разыгрываючы камедыю з „камітэтам па неўмяшанню", Англія хладнакроўна душыла рэспубліканцаў ў пятлі блакады. Калі-ж іспанскі народ быў змучан і абяскроўлен, іменна Англія рукамі здраднікаў Бестэйро і Касадо нанесла ўдар у спіну Іспанскай рэспубліцы.

На Далёкім Усходзе Англія не перашкаджала японскай інтэрвенцыі ў Кітаі, клапоцячыся толькі аб тым, каб асноўная лінія гэтай інтэрвенцыі накіроўвалася на поўнач, да совецкіх граніц, а не на поўдзень Кітая, дзе сканцэнтраваны галоўныя інтарэсы англійскіх капіталістаў.

Знешняя палітыка Чэмберлена выклікала рэзкую крытыку і ў некаторых буржуазных колах Англіі. Крытыкавалі Чэмберлена і лейбарысты, і ліберaлы, і кансерватары.

Луі Бромфільд у сваёй брашуры „Англія — паміраючая алігархія", выданай у 1939 годзе, падлічваў „дасягненні" нацыянальнага ўрада. На старонку „дэбета" Бромфільд запісваў „велізарную страту прэсціжу ў Еўропе, Азіі, Амерыцы, замежнае панаванне ў Міжземным моры". На старонцы „крэдыта", пісаў Бромфільд, „слаба распрацаваная і старая тактыка нацкоўвання Германіі на Расію".

Злую і яркую характарыстыку знешняй палітыкі англійскага ўрада даў К. Цылакус у сваёй кнізе „Чаму мы губляем свет (знешняя палітыка нацыянальнага ўрада, яе прычыны і вынікі)", якая вышла ў 1939 годзе. Цылакус, у мінулым афіцэр разведкі ў місіі генерала Нокса ў Сібіры ў часе інтэрвенцыі, з 1920 па 1938 год з'яўляўся супрацоўнікам сакратарыяту Лігі Нацый і выпусціў рад кніг па пытаннях знешняй палітыкі пад псеўданімам „Пільныя".

Цылакус падкрэслівае, што адной з асноў знешняй палітыкі ўрада Чэмберлена з'яўляецца жаданне трымаць СССР як можна далей ад сусветных спраў... Чым больш клопаты ўрадаў (англійскіх. — Н. Р.) аб стабільнасці нашых эканамічных і соцыяльных асноў, — пісаў Цылакус, — тым больш яны баяцца, што пяцігадовыя планы Совецкага Саюза і знешняя палітыка могуць моцна ўзбадзёрыць рабочы клас у Англіі і на кантыненце."

На вялікім і цікавым матэрыяле Цылакус абгрунтоўваў сваю ацэнку брытанскай знешняй палітыкі:

„Самая жудасная рыса знешняй палітыкі „нацыянальных" урадаў — гэта той факт, што ў іх няма ніякай знешняй палітыкі. Яны жывуць ад дня к дню, выбіраючыся з аднаго крызіса метадамі, якія робяць неізбежным новы, худшы крызіс, безнадзейна змагаючыся, падобна рыбе, захвачанай адлівам, у палоне сляпых сіл, цягнучых іх — і нас — да жудаснага краху. Яны дзейнічаюць па інстыкту — што знаходзіцца ў суадпаведнасці з традыцыямі і забабонамі пануючага класа — у свеце, які так моцна змяніўся з часу вялікай вайны і вялікага падзення цэн, што старыя шляхі больш непрымяняльны. У іх поўнасцю адсутнічае ўсякае разуменне таго, што адбылося на свеце. І так яны скатваюцца ад няўдач да правалаў, ад правалаў да бедствія, ад бедствія да катастрофы".

Цылакус, вядома, неправы, напракаючы ўрад Чэмберлена ў адсутнасці ў яго знешняй палітыкі. Урад Чэмберлена і ўся яго знешнепалітычная лінія — урад і лінія брытанскага імперыялізма, і няма нічога здзіўляючага ў тым, што палітыка Чэмберлена і Галіфакса блізарука і эмпірычна. Блізарукі і эмпірычны той клас, які прадстаўляюць Чэмберлен і Галіфакс. Правіцелі Англіі знашлі ў сваім арсенале толькі старыя метады знешняй палітыкі брытанскага імперыялізма і разлічвалі эфектыўна прымяніць іх у новых умовах.

З пачаткам другой імперыялістычнай вайны англійскія кансерватары поўнасцю выкарысталі традыцыі той школы, якая прыстасоўна да англійскай буржуазіі ахарактарызавана ў „Кароткім курсе гісторыі ВКП(б)" як „школа машэнніцкіх кампрамісаў вялікага размаху".

Праекты расчлянення Чэха-Славакіі, шуміха вакол Совецкай Украіны—усё гэта ўключалася ў шырокі план англійскага імперыялізма, напэўна, самы каварны план з усіх, якія калі-небудзь падрыхтоўваліся англійскай буржуазіяй.

Як указаў таварыш Сталін, Англія дзейнічала, „штурхаючы немцаў далей на ўсход, абяцаючы ім лёгкую здабычу і прыгаварваючы: вы толькі пачніце вайну з большэвікамі, а далей усё пойдзе добра".

Пранікацельнасць таварыша Сталіна своечасова выкрыла прошукі англійскіх кансерватараў. У Германіі зрабілі вывады з таго, што гаварыў таварыш Сталін на XVIII з'ездзе партыі аб міжнародным становішчы і знешняй палітыцы СССР. Як толькі высветлілася, што Германія не намерана ісці радзі інтарэсаў Англіі на сутычку з Совецкім Саюзам, Англія прадпрыняла другія хады. Яна спрабавала навязаць Совецкаму Саюзу дагавор, які на словах быў-бы „пактам узаемадапамогі", а на справе прадстаўляў-бы сабой пакт „больш або менш замаскаванага надувацельства", як ахарактарызаваў яго таварыш Молатаў. Прадпалагалася, што Совецкі Саюз, заключыўшы гэты пакт, будзе цягаць для Англіі каштаны з агня: у чакаўшайся вайне ўсе цяжкасці павінны былі пасці на Совецкі Саюз; Англія-ж аказалася-б свабоднай ад якіх бы та ні было абавязацельстваў у адносінах да СССР.

Усё было пушчана ў ход англійскімі імперыялістамі для таго, каб СССР папаў у хітра расстаўленыя сеці: і запэўніванні ў благародстве намераў і кампліменты па адрасу Чырвонай Арміі.

„Некаторыя ўплывовыя асобы ў Англіі спадзяваліся, — прызнавалася (праўда, многа пазней) газета ліберaлаў „Ньюс кронікл", — што рана або позна Расія і Германія будуць спраўцыраваны на знішчажэнне друг друга, у той час як мы арганізуем таталізатар і будзем збіраць стаўкі". „Збіраць стаўкі" англійскім імперыялістам не прышлося. Совецка-германскі дагавор аб ненападзе, падпісаны 23 жніўня 1939 года, нанёс удар планам падпальшчыкаў вайны. Англія, праўда, распалагала чужымі рукамі, купленымі па сходнай цане. Цана гэтай пакупкі на дыпламатычнай мове называлася гарантыямі, якія Англія абяцала Польшчы, а таксама Румыніі і Грэцыі.

„Але на самой справе, — сведчыць такі кампетэнтны аўтар, як генерал Фулер, — яны (гэтыя гарантыі.—Н. Р.) былі толькі гандлёвымі здзелкамі, бо кожная гарантыя суправаджалася прадастаўленнем крэдыту або займа: Румынія атрымала 5 мільёнаў фунтаў стэрлінгаў, Грэцыя — 2 млн. фунтаў стэрлінгаў, а Польшчы, як сцвярджаюць, была абяцана істотная сума ў 30 млн. фунтаў стэрлінгаў".

1 верасня 1939 года пачалася вайна паміж Польшчай і Германіяй, а 3 верасня Англія і Францыя напалі на Германію. У выніку кароткага ўдару, нанесенага Польшчы перш германскай арміяй, а затым Чырвонай Арміяй, наследваў разгром польскай арміі і распад польскай дзяржавы. „Польшчы, як вядома, не дапамаглі ні англійскія, ні французскія гарантыі, гаварыў таварыш Молатаў. — Да гэтага часу, уласна, так і невядома, што гэта былі за „гарантыі".

Пасля таго, як пачалася вайна ў Еўропе, правячыя колы Англіі працягвалі выношваць планы, разлічаныя на тое, каб уцягнуць у вайну новыя краіны, у тым ліку і СССР. Як і ранейшыя замыслы англійскіх кансерватараў, гэтыя разлікі рушыліся адзін за другім. Англійскім кансерватарам вельмі хацелася сутыкнуць ілбамі на тэрыторыі былой польскай дзяржавы СССР і Германію. Але мары засталіся марамі. Совецка-германскі дагавор аб дружбе і граніцы ад 28 верасня 1939 года развеяў надзеі, якімі цешылі сябе падпальшчыкі вайны.

(Працяг на 3 старонцы).

*) Працяг. Пачатак гл. у газеце за 14 чэрвеня.

ЛЮБІЦЕЛІ ЗАГРАБАЦЬ ЖАР ЧУЖЫМІ РУКАМІ

Нямалую ролю ў планах англійскіх імперыялістаў гралі разлікі на тое, што ім удасца распаліць пажар вайны ў Прыбалтыцы. Аднак пакты аб узаемадапамозе, заключаныя Савецкім Саюзам з Эстоніяй, Латвіяй і Літвой, апракінулі гэтыя разлікі. Абманчывым міражам аказалася перспектыва ператварэння канфлікта на мангола-манчжурскай граніцы ў „вялікую вайну", якая, разлічвалі кансерватары, паслабіла-б Савецкі Саюз. Прадметны ўрок, дадзены Чырвонай Арміяй японскай ваеншчыне ля Халхын-Гола, з'явіўся непрыемным сюрпрызам і для англійскіх капіталістаў.

Асабліва вялікія надзеі ўкладалі англійскія імперыялісты па выкарыстанне супроць СССР ваеннага плацдарма, падрыхтаванага ў Фінляндыі.

Правячыя колы Англіі нямала папрацавалі над „афармленнем" антысавецкай кампаніі, якая павінна была маскіраваць напад на СССР і стварэнне новага тэатру ваенных дзеянняў у Скандынавіі. У канцэрце ілжы, паклёпу, накіраванай супроць Савецкага Саюза, удзельнічалі англійскія міністры і „ўслужаючыя" ім лейбарысты і лідэры трэд'юніёнаў Этлі, Грынвуды, Сітрыны, буйнейшыя заводчыкі і фабрыканты побач з архіепіскапам кентэрберыйскім, трацкістамі і вядомым шпіёнам англійскай разведкі „Інтэліджэнс сервіс" — Полем Д'юксам.

Удзельнікі канцэрта не скупіліся на ліцамерныя фразы аб „абароне" малых народаў.

Пад прыкрыццём гэтай дымавой завесы англійскія імперыялісты са скуры лезлі вон, распальваючы вайну ў Фінляндыі супроць Савецкага Саюза. Аднак і тут іх чакаў буйнейшы правал. Ні шалёная антысавецкая агітацыя, ні шчодрае фінансіраванне Фінляндыі, ні пасылаўшыяся белафінскай арміі самалёты, гарматы, снарады, авіяцыйныя бомбы і супроцьтанкавыя міны — нічога не дапамагло англійскім імперыялістам. Славутая „лінія Манергейма" не ўстаяла перад націскам Чырвонай Арміі. Правячыя колы Англіі не змаглі перашкодзіць скончэнню вайны ў Фінляндыі. Мірны дагавор паміж СССР і Фінляндыяй ад 12 сакавіка 1940 года прымусіў правячыя колы Англіі адкрыць карты, абнаружыць падрыхтоўваўшыйся тайна ад грамадскай думкі план замацавацца ў Скандынавіі. Англійскія палітычныя дзеячы, рыхтуючыся парушыць нейтралітэт і дзяржаўную незалежнасць Нарвегіі і Швецыі, сталі недвусэнсоўна „намякаць" малым дзяржавам, каб яны хутчэй „ад граха" ўпрагліся ў ваенную калясніцу саюзнікаў. 21 сакавіка англійскі ваенны міністр Стэнлі заявіў па радыё: „...Мы праяўляем мяккацеласць і захоўваем правы нейтральных краін, якія павінны зрабіць урок з таго, наколькі яны падвяргаюць сябе небяспецы, калі пачынаюць павучаць нас". За словамі паследвалі дзеянні: 8 красавіка англійскі ўрад паведаміў урад Нарвегіі аб тым, што ён мініруе тэрытарыяльныя нарвежскія воды, і не будзе прапускаць нарвежскія судны ідучыя з грузам у Германію.

Аднак Германія апярэдзіла Англію, заняўшы 9 красавіка Ютландыю і важнейшыя пункты на ўзбярэжжы Нарвегіі. Англійскім міністрам засталося толькі даказваць, што яны нібыта і „не прадпалагалі" парушаць нейтралітэт Нарвегіі.

Спробы кіраўнікоў брытанскай палітыкі „зрабіць добрую міну пры дрэннай ігры" не ўвянчаліся поспехам. Увесь сусветны друк канстатыраваў, што стратэгічныя і гаспадарчыя пазіцыі Англіі пагоршыліся ў сувязі з падзеямі ў Скандынавіі.

Правячыя колы Англіі імкнуцца да максімальнага пашырэння тэатраў ваенных дзеянняў. Іх кіруючы прынцып быў нядаўна зусім чотка сфармуляваны кансерватыўным журналам „Найнтынс Сэнчуры энд афтэр": „Ваяваць як можна больш і на магчыма большай колькасці франтоў".

Аб нейтралітэце малых дзяржаў няма больш і гутаркі. Былы марскі Міністр Англіі Даф Купер 13 красавіка заявіў у „Дэйлі мэйл": „Мы не павінны запытваць гэтыя краіны, чаго яны хочуць... Мы павінны зусім адкрыта заявіць ім, чаго мы патрабуем... Калі тая або іншая краіна праявіць прызнакі хістання, то мы павінны дзейнічаць так, каб гэтае хістанне было неадкладна перамožана".

„Няма ніякіх падстаў... да таго, каб якая-небудзь нацыя ў свеце разглядала нейтралітэт як дабрадзецель або ганарылася тым, што яна заяўляе аб цвёрдай прыхільнасці да прынцыпаў міжнароднага права, — піша ў „Таймс" нейкі Мак Кардэі. — Асноўны прынцып міжнароднага права — гэта законнасць вайны".

Так англійскія кансерватары распісваюцца ў тым, што нейтралітэт малых дзяржаў, якія не могуць забяспечыць яго сілай, з'яўляецца па справе фікцыяй. Дэкларацыі англійскіх імперыялістаў зусім не прадстаўляюць сабой абстрактныя тэарэтычныя практыкаванні: яны прадназначаны для таго, каб апраўдаць дзеянні англійскай дыпламатыі. А дзейнасць гэта носіць ліхарадачны характар. Сур'ёзныя надзеі ўскладаюцца англійскімі імперыялістамі на паўднёвы ўсход Еўропы, дзе Англія, выкарыстоўваючы Турцыю, імкнецца стварыць блок з балканскіх краін пад сваім кіраўніцтвам.

На Блізкім Усходзе Англія занята скалачваннем новага блока, у які яна імкнецца ўцягнуць Іран, Ірак, арабскія плямёны для таго, каб разгарнуць новы тэатр ваенных дзеянняў.

Разлікі брытанскага імперыялізма на арганізацыю ваеннага блока балканскіх дзяржаў доўгі час звязваліся з лютаўскай канферэнцыяй Балканскай Антанты. Але гэтыя разлікі сарваліся: як вядома, з канферэнцыі нічога не выйшла. Нават „Таймс" (у нумары ад 12 красавіка) вымушан распісацца ў тым, што пасля лютаўскай канферэнцыі на Балканах „адбылося некаторае пагоршанне сітуацыі". „Таймс" меланхалічна прызнае, што Венгрыя „не жадае мець нічога агульнага з Балканскай Антантай і нават лічыла-б за лепшае яе аслабленне". Што датычыцца Румыніі, піша „Таймс", то... „краіна, абцяжараная амаль пацімільённым кангламератам нацыянальных меншасцей, наўрад ці можа з упэўненасцю глядзець на вайну".

Аб Балгарыі „Таймс" нават не ўспамінае: і без таго вядома, што яе пазіцыя змешвае карты „Фарэйн оффіс".

За тое орган англійскіх кансерватараў не можа замаўчаць таго факта, што сапраўдная цана англійскіх „гарантый" цяпер добра вядома і на Балканах. „Яны, — піша „Таймс" аб балканскіх краінах, — усё яшчэ ўспамінаюць „урок Польшчы".

Што датычыцца Турцыі, то там быццам пачынаюць гучэць галасы цвярозых людзей, разумеючых, што за авантуры на Блізкім Усходзе расплачвацца будуць не ў Лондане, а хутчэй і перш за ўсё ў Анкары. Адна з самых рэакцыйных газет Англіі, „Дэйлі мэйл", змясціла 2 красавіка паведамленне свайго спецыяльнага карэспандэнта з Стамбула — Уорда Прайса. Прайс перадае змест сваёй гутаркі з адным добра інфарміраваным туркам. „Кажучы адкрывенна, — заявіў Прайсу субяседнік, — мы думаем, што вы больш прыхільны да таго, каб другія нацыі цягалі для вас каштаны з агню. Мы не намераны рабіць гэтага для вас".

* * *

Англійскаму імперыялізму не шанцуе і „у сябе дома" — у тылу Брытанскай імперыі. Вайна з Германіяй была пачата ў разліку на тое, што ўся Брытанская імперыя будзе ўдзельнічаць у гэтай вайне адзіным фронтам. Аднак ужо ў першыя тыдні вайны правячыя колы Англіі сустрэліся з сур'ёзнымі непрыемнасцямі.

11 верасня 1939 года на сесіі Індыйскага заканадаўчага сабрання у Дэлі віцэкароль Індыі лорд Лінлітгоу прачытаў зварот англійскага караля. У гэтым звароце кароль выражаў надзею на тое, што ён можа разлічваць у вайне на сімпатыю і падтрымку насельніцтва амаль у кожным кутку Індыйскага кантынента. „Таймс" паспяшыў выліць на сваіх старонках дастатковую колькасць патакі і сіропа, услаўляючы „адзіную імперыю".

Але праз дэкаду ў друку з'явіўся дакумент, які яўна ішоў у разрэз з ружовымі надзеямі англійскага імперыялізма і з запэўненнямі „Таймс". Індыйскі нацыянальны кангрэс — буйнейшая нацыянальна-вызваленчая партыя Індыі, якая налічвае 5 мільёнаў членаў у сваіх радах і сабрала на выбарах 1937 года 20 мільёнаў галасоў з агульнага ліку 30 мільёнаў, — апублікаваў дэкларацыю па пытанню аб адносінах да вайны. „Калі сучасная вайна, — гаварылася ў дэкларацыі, — вядзецца ў мэтах захавання існуючых калоній і ўладанняў імперыялістычных краін і ўкладзеных капіталаў, тады Індыя не можа мець нічога агульнага з ёй... Калі Англія вядзе барацьбу за дэмакратыю, тады яна павінна неміпуча спыніць сваю імперыялістычную палітыку і ўстанавіць у Індыі поўную дэмакратыю. Насельніцтву Індыі павінны быць прадастаўлены самавызначэнне, устаноўчы сход і права па кіраўніцтва будучай палітыкай".

Замаўчаць дэкларацыю аказалася немагчымым. „Таймс" адказаў на яе кісла-салодкім артыкулам, у якім „з крыўдай" гаварылася аб тым, што пасля заявы Нэвіля Чэмберлена аб мэтах вайны і гутаркі быць не можа аб якіх-бы та ні было „імперыялістычных" матывах, пабуджаючых Англію ўдзельнічаць у вайне.

Разам з тым „Таймс", працягваючы правакацыйную палітыку англійскага імперыялізма ў Індыі, выступаў у якасці „абаронцы" мусульманскага насельніцтва ў Індыі і „бяспраўных каст" ад... Нацыянальнага кангрэса.

У газеце „Таймс" і ў паследуючых выступленнях лорда Лінлітгоу і статс-сакратара па справах Індыі лорда Зетланда быў дан недвусэнсоўны адказ на дэкларацыю Кангрэса: Англія адмаўляецца даць самакіраванне народам Індыі з прычыны іх „непадрыхтаванасці" і ў лепшым выпадку збіраецца пасля вайны прыцягнуць прадстаўнікоў Індыі для „кансультацыі" аб будучай Індыйскай канстытуцыі. Індыйскі нацыянальны кангрэс у знак пратэсту адклікаў сваіх прадстаўнікоў з 8 правінцыяльных урадаў. Англійскім імперыялістам удалося з дапамогай некаторых рэфармісцкіх лідэраў Нацыянальнага кангрэса дабіцца таго, што Кангрэс не пайшоў па шляху арганізацыі масавага руху. Аднак хваля стачак, народных мітынгаў і дэманстрацый, якая пракацілася па Індыі, паказвае, што з „адзінствам" Брытанскай імперыі справа далёка не ў парадку.

Нядарма вядомы амерыканскі ваенны пісьменнік Эліот яшчэ ў студзені адзначаў, што становішча ў Індыі „становіцца усё больш пагражаючым". „Таймс" у нумары ад 18 красавіка вымушан быў прызнаць, што на працягу паўгода Індыя знаходзіцца ў „палітычным тупіку".

У самой Англіі нарастае рух супроць вайны. Не гледзячы на громкія фразы Чэмберлена, Галіфакса, Этлі, Сітрына аб „барацьбе за дэмакратыю, за цывілізацыю" са дня ў дзень павялічваецца лік нізавых арганізацый лейбарысцкай партыі і трэдюніёнаў, заяўляючых аб неабходнасці пакончыць з палітыкай англійскіх кансерватараў, якія распальваюць вайну.

Калі — гэта было ў часе вайны ў Фінляндыі — газета левых лейбарыстаў „Трыбюн" рыскнула надрукаваць антысавецкі артыкул, у адказ пасыпалася велізарная колькасць пісем абураных і пратэстуючых чытачоў.

Гэты факт паказвае, што лідэрам лейбарысцкай партыі і трэдюніёнаў не ўдаецца іх паклёпніцкая антысавецкая кампанія.

Ясныя заявы савецкага ўрада аб тым, што вайна ў Еўропе абяцае працоўным толькі крывавыя афёры і пакуты, з кожным днём усё больш даходзяць да сазнання мас.

„Апраўдання для вайны нельга знайсці, — пісаў Бернард Шоу, — колькі-б мы ні балбаталі ўсякай бязглуздзіцы адносна свабоды і дэмакратыі і ўсяго таго, што мы толькі што знішчылі ў сябе ў краіне... Калі мэтай вайны з'яўляецца знішчэнне гітлерызма, то як наконт знішчэння чэрчылізма?"

Ход ваенных дзеянняў зусім не сведчыць аб радужных перспектывах англійскага імперыялізма. Спробы адрэзаць Германію ад крыніц снабжэння не ўдаюцца, а марскія зносіны самой Англіі — у сувязі з інтэнсіўнай паветранай, падводнай і міннай вайной, у сувязі з набліжэннем Германіі да англійскіх ваенна-марскіх баз у выніку ваенных дзеянняў у Нарвегіі — вельмі затруднёны.

* * *

На восьмым месяцы вайна ў Еўропе ўступіла ў новую фазу. Калі раней можна было гаварыць аб „вайне без падзей", то за апошнія тыдні падзеі следуюць адна за другой з галовакружыцельнай хуткасцю. Следам за Нарвегіяй тэатрам ваенных дзеянняў сталі Бельгія і Галандыя, дзе немцам — таксама, як і ў Скандынавіі — удалося апярэдзіць Англію і Францыю.

Падзеі ў Скандынавіі і пачатак ваенных дзеянняў у Бельгіі і Галандыі вырашылі лёс англійскага кабінета: Нэвіля Чэмберлена на пасту прэм'ера змяніў Уінстон Чэрчыль; у склад урада ўвайшлі лейбарысты. Англійская буржуазія разлічвае на тое, што рэканструіраваны кабінет адыграе прыкладна тую-ж ролю, што і кабінет Ллойд-Джорджа ў час першай сусветнай імперыялістычнай вайны.

Ліцамерныя прамовы цяперашніх правіцеляў Брытанскай імперыі і іх „сацыялістычных" агентаў, артыкулы буржуазных і лейбарысцкіх газет не змаглі ўтаіць буйнейшых правалаў і абліччаў англійскай знешняй палітыкі.

Каварныя і хітравумныя камбінацыі англійскіх палітыкаў, якбы гэтыя камбінацыі ні маскіраваліся, разваліваюцца, распадаюцца, таму што капіталістычны свет не той, якім ён быў 25—30 год назад. Капіталізм вось ужо чвэрць века знаходзіцца ў становішчы усё паглыбляючагася агульнага крызіса; капіталізм ужо не прадстаўляе сабой адзінай усеахватваючай сістэмы, і пагэтаму куды цяжэй стала англійскім імперыялістам спекуліраваць на „роўнавазе" еўрапейскіх дзяржаў. Нельга беспакарана ігнарыраваць або спрабаваць скінуць з рахункаў важнейшы фактар сусветнай палітыкі, якім з'яўляецца Савецкі Саюз.

Не ўдасца па-старому гаспадарыць у калоніях, таму што калоніі цяпер зусім не тыя, што былі ў „залатыя годы" Брытанскай імперыі.

Манеўраныя магчымасці англійскага капіталізма сталі значна больш вузкімі ў параўнанні з мінулымі часамі. Усё цяжэй становіцца прыкрываць імперыялістычныя мэты вайны ліцамернымі і ханжаскімі прамовамі аб барацьбе за „цывілізацыю", за „малыя краіны". Бо нават такі мацёры імперыяліст, як генерал Фулер, вымушан прызнаць на старонках друку, што пытанне аб Польшчы таксама мала з'яўляецца прычынай цяперашняй вайны, як забойства эрцгерцага Франца-Фердынанда ў Сараеве — прычынай першай сусветнай вайны. Сам Чэмберлен адкрыта растлумачыў у парламенце, што англійскія войскі былі пасланы ў Нарвегію, каб пазбегнуць папрокаў, нібыта адзіная мэта Англіі ў Скандынавіі — гэта шведская жалезная руда.

Пажар вайны разгараецца з кожным днём, з кожнай гадзінай. А ўперадзе маячыць грозная здань абурэння працоўных Англіі імперыялістычнай вайной. Вось чаму англійскія імперыялісты так баяцца таго, што Савецкі Саюз не гледзячы на ўсе намаганні правячых колаў Англіі застаецца па-за імперыялістычнай вайной. Нядарма ў апошні час у Англіі ўсё больш выразней чуюцца галасы, заклікаючыя да змянення англійскай палітыкі ў адносінах Савецкага Саюза, да паляпшэння гэтых адносін.

Каб убачыць сапраўднага вінаўніка няўдач і правалаў англійскай знешняй палітыкі, кансерватарам варта толькі паглядзець у люстра.

У 1925 годзе таварыш Сталін на XIV з'ездзе партыі гаварыў:

„Англійскія кансерватары сцвярджаюць, што рускія комуністы — гэта тыя людзі, якія заклікаюць разбурыць магутнасць Брытанскай імперыі. Я хацеў-бы тут заявіць, што ўсё гэта — сапраўдныя пусцякі...

Але ёсць адна сіла, якая можа разбурыць і абавязкова разбурыць англійскую імперыю. Гэта — англійскія кансерватары. Гэта — тая сіла, якая абавязкова, неміпуча павядзе Брытанскую імперыю да пагібелі".

Выдатную сталінскую ацэнку асабліва своечасова напомніць зараз, калі правячыя колы Англіі, распальваючы пажар еўрапейскай вайны, усё глыбей і глыбей зацягваюць краіну ў невылазную дрыгву.

„Большэвік" № 9.

Падрыхтоўка да ўборкі ураджаю.
За рамонтам камбайнаў у Палескай МТС Любанскага раёна, Мінскай вобласці. На першым плане старшы механік І. Ф. Сікорскі (справа) і механік па рамонту сельгасмашын П. Д. Абрамёнка.
Фота М. Савіна. (Фотахроніка Белта).

ШЧАСЛІВАЯ ПРАЦА

З вялікай радасцю я ехаў работаць у заходнія вобласці Савецкай Беларусі. Мяне накіравалі ў Гайнаўскі раён на лесазавод імені Варашылава. Цікавай і захапляючай стала работа на вызваленай зямлі. Рабочыя з вялікім энтузіязмам узяліся за працу. Яны добра ведаюць, што ад гэтага залежыць умацаванне іх радзімы, што яны працуюць не на эксплататараў, а на сваю краіну, на сябе.

Перада мной, жыўшым ва ўмовах савецкай улады больш 22 год, стаіць вялікая задача. Я павінен перадаць увесь багаты вопыт работы, які накапілі рабочыя нашай краіны за час будаўніцтва сацыялістычнага грамадства. Я праводжу з рабочымі гутаркі і чыткі газет, расказваю ім аб гераічных справах людзей вялікай краіны сацыялізма, аб шчаслівым і радасным жыцці народаў Савецкага Саюза.

Рабочыя лесазавода, натхнёныя вялікім творчым будаўніцтвам новага шчаслівага жыцця, з упэўненасцю, з кожным днём павялічваюць сваю вытворчасць працы, умацоўваюць працоўную дысцыпліну. Калі раней адна лесарама распілоўвала ў дзень да 10 кубаметраў лесу, то зараз яна дае 40 кубаметраў, лентачная піла замест 20 — больш 40 кубаметраў.

Выраслі выдатнікі прадпрыемства, лепшыя стаханаўцы і ўдарнікі. Рабочы Младзяноўскі выконвае на сваім станку месячную праграму на 240 процантаў, Марус Антон, работаючы на лентачнай піле, — на 184 проценты, рамшчыкі Матвейчук Ісак — на 120 процантаў, Сокал Владзіслаў — на 134 проценты.

Рабочыя кожны дзень паказваюць узоры сацыялістычных адносін да працы. Быў выпадак, калі на трох лентачнапільных станках лопнулі пілы. Пагражаў прастой. Старшы пілаточ таварыш Кучкоўскі арганізаваў сваю брыгаду, і дзякуючы яе ўдарнай рабоце за ноч былі прыгатаваны пілы. Раніцой усе 3 станкі работалі нармальна. За чэсную і добрасумленную работу справядліва карыстаюцца павагай рабочага калектыва слесар таварыш Камеля і ўчотчыца таварыш Карпук.

А. Забродскі,
начальнік лесацэхаў № 4 1 5

Культурны адпачынак

Весела і дружна ідзе работа на Белавежскім лесазаводзе Грудкі, Гайнаўскага раёна. Пасля работы, у свой вольны час, рабочыя маюць магчымасць культурна адпачыць. Арганізаван драматычны гурток, які рыхтуе пастаноўку, духавы аркестр. Увечары работае гурток па ліквідацыі непісьменнасці і малапісьменнасці, які ахвотна наведваюць рабочыя. Вялікае жаданне вывучаць у гуртку гісторыю партыі, але на жаль, да гэтага часу нам не дапамаглі знайсці кіраўніка.

У добра абсталяваным заводскім клубе ёсць бібліятэка, якая налічвае звыш 2 тысяч кніг на розныя палітыка-эканамічныя тэмы і класікаў мастацкай літаратуры. Тут можна прачытаць свежыя газеты і журналы.

У гэтым годзе дзеці рабочых паедуць адпачываць ў піонерскія лагеры. Заводскі камітэт на гэта мерапрыемства адпусціў 2500 рублёў, а кіраўніцтва завода 2000 рублёў.

А. С. Кацура,
старшыня заўкома лесазавода Грудкі

Будзем вучыцца вайсковай справе

Моладзь вёскі Смаляны, Пружанскага раёна, мае вялікае жаданне вучыцца ваеннай справе, каб быць заўсёды гатовай абараняць сваю радзіму, шчаслівае і радаснае жыццё працоўных краіны сацыялізма.

Днямі ў нашай вёсцы арганізавана першачная арганізацыя Асоавіяхіма, моладзь з вялікай радасцю ўступае ў Асоавіяхім, абяцае актыўна працаваць і авалодваць ваеннай справай.

Асоавіяхімаўская арганізацыя з першага дня стварэння прыступіла да разгортвання масава-абароннай работы. Члены Асоавіяхіма абавязаліся ўзорна арганізаваць абаронную работу, дабіцца першынства сярод асоавіяхімаўскіх арганізацый раёна.

Т. І. Шэўчук.

ПЕРШАЯ БЕЛАРУСКАЯ СЯРЭДНЯЯ ШКОЛА Ў БРЭСЦЕ.

Знаходзячыся пад уладай польскіх паноў, працоўныя беларусы, як і прадстаўнікі іншых нацыянальнасцей, цярпелі не толькі сацыяльны, але і нацыянальны прыгнёт. Паны праводзілі палітыку прымусовага апалячвання беларускага народа. Беларусам было забаронена займаць дзяржаўныя пасады. На беларускай мове забаранялася не толькі размаўляць, але і спяваць песні. Бізуном імкнуліся паны выбіць з галавы працоўных беларусаў ўсякую думку аб сваёй культуры і мове. Беларускія школы былі зачынены, „як сродак комуністычнай прапаганды". Не існавала беларускай школы і ў горадзе Брэсце. Дзеці беларусаў прымушаны былі навучацца ў польскіх школах на чужой мове.

Польскі міністр Скульскі гаварыў: „Запэўняю вас, што праз дзесяць год у Польшчы нават са свечкай не знойдзеш ніводнага беларуса". Памыліўся пан Скульскі! З прыходам Чырвонай Арміі народы Заходняй Беларусі, вызваленыя ад панскага ярма, атрымалі права развіваць сваю культуру — нацыянальную па форме, сацыялістычную па зместу.

Ва ўсіх гарадах і вёсках вызваленай зямлі савецкая ўлада адкрыла беларускія, рускія, польскія і яўрэйскія школы. Дзеці працоўных усіх нацыянальнасцей атрымалі магчымасць навучацца на сваёй роднай мове. У горадзе Брэсце была адчынена адна пачатковая і адна няпоўная сярэдняя беларуская школа.

Аднак вялікая колькасць дзяцей беларусаў, якія да ўстанаўлення савецкай улады навучаліся ў польскіх школах і амаль забылі сваю мову, паступілі ў рускую няпоўную сярэднюю школу № 8. Тут яны таксама вывучалі і беларускую мову.

Прайшоўшы вучэбны год і праверачныя іспыты паказалі, што гэтыя вучні хутка і дасканала аўладалі беларускай мовай, аўладалі не горш, чым рускай. Цяпер яны могуць не толькі гаварыць, але добра чытаць і пісаць па-беларуску. На гарадской алімпіядзе дзіцячай мастацкай самадзейнасці вучні добра выконвалі беларускія вершы.

Улічваючы ўсё гэта, гарадскі камітэт КП(б)Б і гарадскі выканаўчы камітэт прынялі рашэнне — зліць беларускую пачатковую школу № 11 з няпоўнай сярэдняй школай № 8, рэарганізаваўшы іх к пачатку навучальнага года ў беларускую сярэднюю школу № 11.

Вучні школы № 8, пачуўшы аб гэтым на сваім сходзе, успрынялі гэта рашэнне з вялікай радасцю. У сваіх выступленнях на сходзе яны выказвалі пачуццё ўдзячнасці за права вучыцца на роднай мове.

Першая сярэдняя беларуская школа — гэта велізарнае дасягненне палітычнай важнасці. І адносіцца да арганізацыі гэтай школы патрэбна як найбольш сур'ёзна. Нам прадстаіць яшчэ велізарная работа па стварэнню гэтай будучай школы і ператварэнню яе ў сапраўды перадавую савецкую школу. Для гэтага гарадскому аддзелу народнай асветы патрэбна звярнуць самую сур'ёзную ўвагу на ўкамплектаванне школы настаўнікамі. Па-другое, школа № 8 змяшчалася ў самым горшым, з усіх школ горада, памяшканні. Зараз у гэтым памяшканні сярэдняя беларуская школа змяшчацца не можа. Патрэбна прадаставіць ёй будынак новай школы. У мэтах лепшай падрыхтоўкі да новага навучальнага года пытанне аб беларускай сярэдняй школе і будынку для яе павінна быць вырашана неадкладна.

Вл. Шабека,
дырэктар школы № 8.

Рэгулярна курсіруюць параходы, адпраўляючыяся з Гродна ўверх па Нёману.

На здымку: параходы на шляху ў мястэчка Масты.

Фота Е. Халдзея. Фота-кліша ТАСС.

Адстаючы ўчастак работы

Масава-абаронная работа сярод рабочых і служачых станцыі Брэст-Цэнтральная вельмі слаба арганізавана. Маючыяся абаронныя арганізацыі работаюць дрэнна.

З членамі Асоавіяхіма фактычна ніякай работы не праводзіцца. Старшыня асоавіяхімаўскай арганізацыі таварыш Радзіонаў не ведае за што ўзяцца. У арганізацыі няма ніякай літаратуры, няма і наглядных дапаможнікаў.

Раённае транспартнае аддзяленне Асоавіяхіма ніякай дапамогі у арганізацыі работы пярвічнай арганізацыі не аказвае.

Не лепшае становішча і з фізкультурнай работай. Арганізаванае добраахвотнае спартыўнае таварыства „Лакаматыў" не прыступіла да работы. Няма ніякага спартыўнага інвентара, а між тым на пабыццё яго адпушчана некалькі тысяч рублёў. Кіраўніцтва аддзялення дарогі чамусці гэтыя сродкі не пераводзіць для іх скарыстання па прызначэнню.

Бэршак

Больш увагі гарадскім рынкам

Два рынкі, якія ёсць у горадзе Брэсце, знаходзяцца ў дрэнным становішчы. Былыя польскія ўлады не клапаціліся аб прывядзенні іх у належны парадак. Многа прышлося нам папрацаваць, каб ачысціць рынкі ад рознага смецця і нечыстот.

Гарадскі выканаўчы камітэт арганізаваў рыначнае кіраўніцтва. Але дапамогі яму ў рабоце мала хто аказвае. Кожны дзень сотні сялян і працоўных горада наведваюць рынак. Продаж прадуктаў спажывання вытвараецца ў антысанітарных умовах проста з зямлі, альбо з вазоў. За гандаль узымаецца з сялян адпаведны рыначны збор, здавалася-б, што трэба было стварыць спрыяючыя для гандлю ўмовы, але гэтага не робяць.

Гарадскі выканаўчы камітэт вынес пастанову аб пабудове на вялікім рынку крытага, добра абсталяванага павільёна, у якім будзе вытварацца продаж малочных прадуктаў і гародніны, таксама паставіць сталы на малым рынку. Усё гэта будаўніцтва павінна каштаваць каля 56 тысяч рублёў.

Неаднаразова мне, як дырэктару рынкаў, прыходзілася абіваць парогі абласнога фінансавага аддзела, пакуль я дабіўся водпуска сродкаў.

Г. Кузаўка,
дырэктар упраўлення рынкаў.

ХРОНІКА

Соўнарком Саюза ССР зацвердзіў калегію Народнага Камісарыята Знешняга Гандлю пад старшынствам Народнага Камісара т. Мікаяна А. І., у саставе тт. Круцікава А. Д. (першы нам. наркома), Кагановіча Ю. М. (нам. наркома), Кушарова В. І. (нам. наркома), Бабкіна І. А. (нам. наркома), Марозава А. П., Мішусціна Д. Д., Сергеева В. А., Іназемцава А. Ф. і Кумыкіна П. Н.

Соўнарком Саюза ССР назначыў тав. Бычкова В. С. намеснікам Народнага Камісара чорнай металургіі (па кадрах).

Соўнарком Саюза ССР вызваліў тав. Смірнова А. І. ад абавязкаў першага Намесніка Народнага Камісара Гандлю СССР і члена калегіі Народнага Камісарыята Гандлю СССР. (ТАСС).

Па слядах нашых выступленняў
„Ачысціць хлебакамбінат ад класава-чуждых элементаў"

Пад такім загалоўкам 11 чэрвеня ў газеце „Зара" быў змешчан артыкул аб непарадках на Брэсцкім хлебакамбінаце.

Дырэктар хлебакамбіната тав. Буглак паведаміў рэдакцыі, што факты, указаныя ў заметцы, у асноўным правільны.

Брыгадзір Курэк за выпуск брака з работы зняты. Таксама зняты з работы за выпуск брака майстар Ропенка. Майстар Блоцкі пераведзен у катальшчыкі. Справа аб брыгадзіру Вурмане перадана пракурору для прыцягнення яго да адказнасці.

Для аказання практычнай дапамогі да пякарні № 2 прымацаван сакратар камсамольскай арганізацыі тав. Шымко, да пякарні № 5 — загадчык лабараторыі Сарока і да пякарні № 6 — намеснік дырэктара хлебакамбіната тав. Подвышэнская.

Вайна ў Заходняй Еўропе

Зводка Вярхоўнага камандвання германскай арміі

БЕРЛІН, 13 чэрвеня (ТАСС). Германскае інфармацыйнае бюро перадае наступную зводку стаўкі Вярхоўнага галоўнакамандуючага ўзброенымі сіламі Германіі: „Спробы англа-французскіх войск, акружаных ў горадзе Сен-Валеры, пагрузіцца на караблі не ўдаліся. У палон узята 26 тысяч чалавек. Германская артылерыя прымусіла транспарт праціўніка адмовіцца ад спробы адплыць. Ва многіх месцах рака Марна з боем фарсіравана германскімі войскамі. У Шампані германскія войскі захапілі горад Шалон. У раёне Аргон і ракі Маас наступленне нашых часцей было паспяховым. Згодна папярэдніх даных, агульная колькасць узятых у палон, пачынаючы з 5 чэрвеня, складае звыш 100 тысяч чалавек. Германскія часці толькі на заходнім флангу фронта знішчылі звыш 200 танкаў праціўніка. Не гледзячы на неспрыяючае надвор'е, 12 чэрвеня германская авіяцыя падтрымлівала дзеянні наземных войск ля горада Шалон і ўзбярэжжа. Германскім самалётам ўдалося патапіць адзін транспарт і буйны буксірны параход з войскамі. Ля Гаўра збіта 20 балонаў паветранай загароды.

У Нарвегіі нашы знішчальнікі збілі 4 англійскіх самалёты, прабаваўшых вытварыць налёт на аэрадром паблізу Транхейма.

Самалёты праціўніка скінулі бомбы над Паўночнай Германіяй, але не трапілі ў ваенныя аб'екты. Агульныя страты праціўніка ў паветры складаюць 19 самалётаў. 4 германскіх самалёты не звярнуліся на свае базы. Германская падводная лодка патапіла некалькі параходаў праціўніка, ішоўшых пад канвоем ваенных караблёў.

АНГЛІЙСКІЯ ПАВЕДАМЛЕННІ

ЛОНДАН, 13 чэрвеня (ТАСС). Як перадае агенцтва Рэйтэр, у афіцыяльным паведамленні англійскага ваеннага міністэрства гаворыцца, што адна з англійскіх дывізій, аперыраваўшая на паўночным ўзбярэжжы Нармандыі, адрэзана наступаючымі германскімі часцямі ад астатніх сіл саюзных войск. Спробы эвакуіраваць марскім шляхам акружаныя часці мелі частковы поспех. Апасаюцца, што некаторая частка акружаных саюзных войск захоплена ў палон. Астатнюю частку гэтых войск ўдалося пагрузіць на судны, а затым зноў высадзіць на ўзбярэжжа Францыі.

ЛОНДАН, 13 чэрвеня (ТАСС). Па паведамленнях агенцтва Рэйтэр, у камюніке англійскага міністэрства авіяцыі гаворыцца, што англійскія ваенна-паветраныя сілы 11 чэрвеня ў ноч на 12 чэрвеня падвергль бамбардыроўцы канцэнтрацыі войск і механізаваныя часці праціўніка ў раёне Сены на ўсход ад Руана ў суседніх лясістых раёнах. У часе аднаго з налётаў збіта 2 германскіх знішчальнікі. Не звярнуліся на базы 4 англійскіх самалёты.

Некаторыя злучэнні англійскай авіяцыі бамбардыравалі ваенныя аб'екты ў раёне Кельна і ў другіх месцах Заходняй Германіі.

Злучэнне англійскай цяжкай бамбардыровачнай авіяцыі вытварыла налёт над Паўночнай Італіяй. Падвергнуты бамбардыроўцы ваенныя аб'екты Турына і Генуі.

Непрыяцельскія самалёты бамбардыравалі ў Італьянскай Усходняй Афрыцы аэрадромы ў Асмары і Агордаце, прычыніўшы нязначныя матэрыяльныя страты. Забіта 10 чалавек. За ўчарашні дзень нашы знішчальнікі збілі над тэрыторыяй Кірэнайкі 6 самалётаў праціўніка. Непрыяцельскія самалёты вытварылі налёт на Турын. Ёсць афяры сярод грамадзянскага насельніцтва.

ЛОНДАН, 13 чэрвеня (ТАСС). Як паведамляе агенцтва Рэйтэр, у налёце італьянскіх самалётаў 11 чэрвеня на востраў Мальту ўдзельнічала 20 самалётаў. Частка скінутых бомб упала ў мора, астатнія разбурылі баракі і прыватныя дамы. Па непацверджаных чутках налёт вытваран італьянскімі лётчыкамі на германскіх самалётах, на барту якіх знаходзіліся германскія наглядальнікі.

ЛОНДАН, 13 чэрвеня (ТАСС). Агенцтва Рэйтэр перадае, што ўчора англійскія бамбардыроўшчыкі вытварылі налёт на порт Тобрук у Лівіі. Пашкоджана многа італьянскіх суднаў.

БУДАПЕШТ, 13 чэрвеня (ТАСС). Газета „Пестэр ллойд" апісвае становішча ў Рыме. Выгляд Рыма змяніўся. Горад амаль апусцеў. На вуліцах маршыруюць толькі войскі. Цалкам закрыт Ватыкан. Уваход у Ватыкан толькі па спецыяльнаму дазволу. Усюды моцная ахова. Сёння ноччу ў Рыме і Мілане была аб'яўлена паветраная трывога.

ФРАНЦУЗСКІЯ ПАВЕДАМЛЕННІ

ЛОНДАН, 13 чэрвеня (ТАСС). Як перадае агенцтва Рэйтэр, ва французскім паведамленні аб ваенных дзеяннях гаворыцца, што па ўсёй лініі фронта адбываюцца жорсткія сражэнні. Праціўнік узмацніў наступленне на Сену ў раёне Руана да Вернона. У раёне Крэпі-Ан-Валуа і Бец авангарды праціўніка пачалі жорсткія атакі. У ваколіцах Шато-Тэрры войскам праціўніка ўдалося перайсці паўднёвы бераг Марны. На Рэйне, ля Рэймса, праціўнік увёў у бой новыя танкавыя матарызаваныя часці. Там дзейнічае механізаваны корпус, налічваючы ад 3 да 4 бронетанкавых дывізій і ад 2 да 3 матарызаваных дывізій. Пад ударам гэтых войск нашы дывізіі пасля жорсткай барацьбы адступілі на ўзвышша Рэймса. На паўночны-ўсход ад Рэймса праціўнік нясе цяжкія страты.

ЛОНДАН, 13 чэрвеня (ТАСС). Агенцтва Рэйтэр перадае, што ў камюніке французскага міністэрства авіяцыі гаворыцца, што французская авіяцыя 11 чэрвеня і ў ноч на 12 чэрвеня прадаўжала інтэнсіўныя аперацыі ў раёне ваенных дзеянняў. Некаторыя злучэнні французскай цяжкай бамбардыровачнай авіяцыі ўглыбіліся далёка па тэрыторыю праціўніка, дзе бамбардыравалі многа ваенных аб'ектаў.

Зварот Рэйно да Рузвельта

НЬЮ-ЙОРК, 13 чэрвеня (ТАСС). Па паведамленню агенцтва Юнайтэд Прэс, французскі прэм'ер Рэйно 10 чэрвеня накіраваў Рузвельту наступны зварот: „Перш за ўсё я жадаю выразіць вам ўдзячнасць за шчодрую дапамогу, якую вы рашылі аказаць нам самалётамі і ўзбраеннем. За апошнія 6 сутак нашы дывізіі змагаюцца з ворагам, маючым значную колькасную перавагу. Сёння вораг знаходзіцца каля варот Парыжа. Мы змагаемся на фронце ў Парыжы, мы змагаемся за Парыж, мы абгрунтаваліся ў адной з нашых правінцый, і калі нас выганяць адсюль, мы адправімся ў Паўночную Афрыку, а калі будзе неабходна ў нашы амерыканскія ўладанні. Частка ўрада ўжо пакінула Парыж. Я сам намеран адправіцца ў армію. Нам неабходна ўмацаваць барацьбу пры дапамозе ўсіх нашых сіл і мы не спынім яе. У даны момант нам створана пагроза на новым фронце. Сёння 10 чэрвеня, я абавязан прасіць вас аб новай, больш шырокай дапамозе. У той час калі вы будзеце растлумачваць становішча амерыканцам, я прашу вас публічна заявіць, што ЗША знаходзяцца на старане саюзнікаў і акажуць ім маральную і матэрыяльную дапамогу ўсімі магчымымі сродкамі за выключэннем пасылкі экспедыцыйных войск. Я прашу вас заявіць аб гэтым, пакуль яшчэ не вельмі позна. Я разумею сур'ёзнасць такога жэста, але неабходна каб гэта было не вельмі позна".

Заява Рыбентропа

БЕРЛІН, 13 чэрвеня (ТАСС). Як паведамляе агенцтва Трансоцеан, у сувязі з уступленнем Італіі ў вайну, германскі міністр замежных спраў Рыбентроп заявіў прадстаўнікам друку: „Імперскі ўрад і ўвесь германскі народ глыбока закрануты пачутымі словамі, сказанымі Мусаліні. Уся Германія ў гэты гістарычны час поўна лікуючага энтузіязма па поваду таго, што фашысцкая Італія па сваёй уласнай волі выступае на старане Германіі для барацьбы супроць агульнага ворага—Англіі і Францыі. Германскія і італьянскія салдаты будуць цяпер ваяваць плячом да пляча да таго часу, пакуль кіраўнікі Англіі і Францыі не будуць паважаць жыццёвыя інтарэсы двух вялікіх нацый. Толькі пасля перамогі маладая нацыянал-соцыялістычная Германія і маладая фашысцкая Італія змогуць забяспечыць для сваіх народаў шчаслівае будучае. Гарантыямі перамогі з'яўляюцца невычарпальная магутнасць германскага і італьянскага народаў, нязменная дружба двух нашых вялікіх правадыроў Гітлера і Мусаліні".

Германскія газеты аб дзеяннях італьянскай арміі

БЕРЛІН, 13 чэрвеня (ТАСС). Як піша газета „Берлінер берзен-цайтунг", Італія прадпрыняла ваенныя дзеянні супроць Мальты і Паўночнай Афрыкі. На паўночна-заходняй граніцы Італіі знаходзіцца армія пад камандваннем прынца Умберто. Італьянскія сапёры мініравалі ўсю мясцовасць у раёне французскай граніцы. Ваеннай зонай у гэтым раёне аб'яўлен П'емонт (узбярэжжа паміж Тырэнскім морам і Апенінамі). Ваеннай зонай з'яўляюцца таксама Калабрыя, Сіцылія, Сардынія і другія раёны.

Па паведамленнях газеты „Дойчэ альгемейне цайтунг", італьянскія маракі знішчаюць свае параходы, знаходзячыяся ў даны момант у гаванях праціўніка. Так у Канадзе (вусце ракі Святога Лаўрэнція) італьянская каманда падпаліла параход „Кароnолі", другая каманда знішчыла свой параход, затрыманы ў Гібралтары і ўплыўшы дабралася да Іспанскага берагу ў Ла-Лінеа.

Парыж аб'яўлен адкрытым горадам

ТУР, 13 чэрвеня (ТАСС). Агенцтва Гавас перадае, што ў Парыжы расклеены афішы з паведамленнем аб тым, што французская сталіца аб'яўляецца адкрытым горадам. Прыняты меры для забеспячэння бяспечнасці і снабжэння насельніцтва.

ЛОНДАН, 13 чэрвеня (ТАСС). Як паведамляе агенцтва Рэйтэр афіцыяльна аб'яўлена, што Парыж не будзе абараняцца. Гэта значыць, як заявіў Рэйно ў пасланні да Рузвельта, што французы будуць сражацца перад Парыжам і за Парыжам.

Ваенныя дзеянні ў Кітаі
У Цэнтральным Кітаі

Кітайскае камандванне абвяргае заяву японцаў аб заняцці горада Ічэн.

Агульная колькасць японскіх войск, дзейнічаючых на захад ад ракі Хань 60 тысяч чалавек.

На захад ад Наньчана кітайскія войскі занялі пазіцыі ў 20 кіламетрах на захад ад гэтага горада. Другая кітайская часць заняла пункт на поўдзень ад Аны. Наступленне кітайцаў прадаўжаецца.

13 чэрвеня (ТАСС).

Адказны рэдактар Г. Т. МІНЧУКОЎ.

Адкрыт прыём падпіскі на газеты і журналы на другое паўгоддзе 1940 года.

Падпіска прымаецца: на пошце, паштальёнамі і грамадскімі распаўсюджвальнікамі друку ў калектывах.

Апошні тэрмін здачы падпіскі ўстаноўлен: на цэнтральныя і рэспубліканскія газеты і журналы да 20 числа,

на абласную газету „ЗАРА"

і раённыя газеты да 25 числа кожнага месяца.

Здавайце падпіску датэрмінова і на доўгія тэрміны, — (да канца года) гэта палепшыць афармленне падпіскі і створыць умовы для добрай дастаўкі друку падпісчыкам.

Па усіх пытаннях, звязаных з падпіскай на газеты і журналы на ліпень і наступныя месяцы, звяртайцеся ў бліжэйшыя паштовыя канторы, аддзяленні агенцтвы сувязі, альбо да паштальёнаў.

Выпісвайце і чытайце газеты і журналы.

Рэдакцыя газеты.
Абл. аддзел Саюздруку.

БРЭСЦКІ ГАРТОП
даводзіць да ведама домакіраўніцтваў, прыватных домаўласнікаў, кіраўнікоў устаноў і арганізацый, што гартопам праводзіцца
рэгістрацыя паліўнай гаспадаркі
Рэгістрацыя праводзіцца з 13 па 20 чэрвеня 1940 года ўключна з 10 да 14 гадзін штодзённа, уключаючы і выхадны дзень 18 чэрвеня.
Домакіраўніцтвы, прыватныя домаўласнікі, кіраўнікі ўстаноў і арганізацый, не зарэгістрыраваўшыя ў гартопе ва ўказаны вышэй тэрмін сваёй паліўнай гаспадаркі,
будуць выключаны з забеспячэння іх палівам.
Адрас Гартопа:
Савецкая 49, уваход з двара.
Дырэкцыя Гартопа.

Брэсцкаму хлебакамбінату ПАТРЭБНЫ
на сталую работу пекары, падсобныя рабочыя ў пякарню (мужчыны і жанчыны), вучні, прыбіральшчыцы.
З прапановамі звяртацца ў аддзел кадраў—Сабескага 93.

Брэсцкая скураная арцель імені 3 пяцігодкі
ПРЫМАЕ ЗАКАЗЫ
на выраб валенак з матэрыяла заказчыка, на выраб давальчаскіх абуткаў і на пашыўку поўшубкаў з матэрыялаў заказчыка.
Заказы прымаюцца ў прыёмнай арцелі па Савецкай вуліцы дом № 135
ПРАЎЛЕННЕ.

Пінская дзяржаўная фельчарска акушэрская школа
абʼяўляе прыём студэнтаў
на 1940—1941 навучальны год на фельчарскае і фельчарска-акушэрскае аддзяленні.
Тэрмін навучання 3 годы.
У фельчарска-акушэрскую школу прымаюцца асобы ва ўзросце ад 16 да 35 год, маючыя адукацыю 7 класаў сярэдняй школы або адпаведную роўназначную адукацыю экстэрнамі.
Паступаючыя ў школу падвяргаюцца прыёмным іспытам: па рускай і беларускай мовах, палітграмаце, матэматыцы, фізіцы і хіміі.
Да заявы аб прыняцці прыкладаецца падрабязная ўласнаручна напісаная аўтабіяграфія, даведка аб адукацыі, даведка аб соцпаходжанні і маёмасным становішчы.
Прыём заяў ад 1 чэрвеня 1940 г.
Аб тэрміне прыёмных іспытаў будзе абʼяўлена пазней.
Пачатак заняткаў з 1 верасня 1940 года.
Іншагародпія студэнты атрымоўваюць кватэрныя дапамогі, а таксама 65 процантаў студэнтаў атрымоўвае ўстаноўленую стыпендыю.
Заявы накіроўваць поштай або здаваць асабіста ў канцылярыю школы ад 5 да 11 гадзін вечара.
Адрас школы: гор. Пінск, Партызанская вул. № 59
Дырэкцыя.

СЁННЯ Ў КІНОТЭАТРАХ
Кінотэатр „1-га МАЯ"
ПАТРИОТ
Кінотэатр імені ГОРКАГА
ЛИЧНОЕ ДЕЛО
Кінотэатр „КІМ"
КОНЦЕРТ НА ЭКРАНЕ

Аптэкакіраўніцтва, групком і супрацоўнікі 2-й гарадской аптэкі з глыбокім спачуваннем паведамляюць аб смерці рэцэптара 2-й аптэкі
ГРОСБАУМ
МАРЫМА РУФІМАВІЧА
і выражаюць свае спачуванне сям'і нябожчыка.

Настаўніцкі калектыў сярэдняй школы № 24 г. Брэста выражае свае глыбокае спачуванне супрацоўніку школы
т. ГРОСБАУМ Л. М.
з прычыны смерці яе БАЦЬКІ.

Брэсцкі гарадскі тэатр
Гастролі Дзяржаўнага рускага тэатра музыкальнай камедыі БССР
15 чэрвеня
СІЛЬВА
Музкамедыя ў 3-х дзеях.
Пачатак у 8 гадз. 30 мінут.
Каса адчынена з 12 да 2-х гадз. дня і з 4-х гадз. да 8 гадз. 30 мінут вечара.

Адрас рэдакцыі: г. Брэст, вуліца імені Карла Маркса 29. Тэлефоны 1—17, 1—23, 6—15. Друкарня ім. Варашылава Абласліт № 76